POŠTARINA PLAĆENA U GOTOVOM

USTAŠA

VIJESTNIK HRVATSKOG USTAŠKOG OSLOBODILAČKOG POKRETA

GOD. XII. ZAGREB, 11. SIJEČNJA 1942. BROJ 2

POGLAVNIK

Jedan odred ustaške bojne

Konjanički odred Poglavnikove tjelesne bojne

Pitomci domobranske akademije u mimohodu pred Poglavnikom

U GLAVNOM USTAŠKOM STANU | POŠTARINA PLAĆENA U GOTOVOM | CIJENA 2 KUNE

USTAŠA

VIJESNIK HRVATSKOG USTAŠKOG OSLOBODILAČKOG POKRETA

GOD. XII. | ZAGREB, 11. SIJEČNJA 1942. | BROJ 2

Vjekovno značenje Ustaškog pokreta

Ustaštvo znači državotvornost i nezavisnost

Vjekovi političkog kidanja kršili su pokoljenja i granice, kršili su razdoblja i programe, što se prepliću u traženju smirenja, i nestajali su proroci i programi, nedostala su pokoljenja i ideologije, ali nije nestalo ono što je bitno, što je iskonsko i što je vječno, nikada nije nestala dogma i vjerovanje, nikada nije nestao smisao i osnovni zakon političkog zbivanja. Taj pokretač hrvatstva stvarao je povijest i pokoljenja, nadjačavao je stoljeća i ostao uvijek prkosan pred svim potresima političke Golgote, uvijek buntovan i borben, kao elementarna snaga naših ljudi i krajeva — »mi porod jesmo vuka i arslana.«

Iskonska misao i zakon, rodjena u osvitu političke povijesti hrvatskog naroda, bila je ista i u tami prvih vjekova i prvih pobjeda, prvih poraza i svih Golgota, ona je kao svijest o samobitnosti i državnoj nezavisnosti rasla i srasla s čovjekom, ona je postala krv i duša, ona je postala — hrvatstvo.

Hrvatstvo je samobitnost!

Hrvatstvo je nezavisnost!

Hrvatstvo je državotvornost!

Hrvatstvo! — To je ideja i program, to je smisao i sadržaj, to je pojam slobodnog naroda u slobodnoj državi, to je vjekovni smisao naše prošlosti i naše krvi, naših pokoljenja i naših Golgota, to je vjekovni program naroda.

Hrvatski narod i hrvatska država!

To državotvorno i borbeno hrvatstvo, rodjeno negdje u osvitu povijesti, postalo je razlog bivstvovanja i stvaranja, smisao našeg krvarenja i vjerovanja. I vjekovi su nosili istu težnju i istu čežnju za ispunjenjem iskonskih snova i vjerovanja, vjekovi i pokoljenja nosili su u sebi bol čežnje, koja je pekla kao vječno kajanje, nosili su čežnju za onim što je živjelo u mislima i u srcima, u dušama i u idealima kao ljubav i kao život, kao vjera i kao Hrvatska.

Hrvatstvo i hrvatska država!

To je bio naš vjekovni program.

Poslije svih lutanja, iskušenja, i nakon svih političkih i nepolitičkih tragedija, Starčević se vraća na to vrelo snage i hrvatstva. Bježi od svih programa i traži svoj program u smislu vjekova i u dubini narodne duše i u času radjanja hrvatskog nacionalizma u modernom smislu riječi, on ga traži ondje, gdje već vjekovima živi. On, veliki prorok i apostol, jasno osjeća titraj narodnog bića i bila i shvaća hrvatstvo kao nacionalizam u njegovom povijesnom i vjekovnom odsjevu. On ga shvaća kao državotvornost i nezavisnost i kao vjekovni program, koji je uvijek ostao isti kao vjerovanje naroda. On u hrvatstvu uzima ono što je trajno i iskonsko i što je uvijek nepromjenjivo, kao bit prošlosti i kao bit budućnosti.

Hrvatstvo i hrvatska država.

To je nerazdjeljivo, to leži u narodnom biću, kao baština jedne prošlosti, kao prkos Gvozda i kao vjera Rakovice, i pokoljenja su nestajala, pokoljenja su stvarala i padala, ali vječni program hrvatstva ostao je vječan i nepromjenjiv.

Bog i Hrvati!

Rekao je Starčević, saževši vjekove u jednu osnovnu misao i dogmu, na kojoj se osniva čitavo zbivanje hrvatskog naroda. Narod i država ili još točnije narod u državi, u svojoj samostalnoj i nezavisnoj državi, to je naša prošlost, to je naša budućnost, to je naš program.

U tom osvjetljenju Starčević prelazi okvir jednog ljudskog vijeka, on prelazi okvir stoljeća i živi kao simbol i kao apostol, živi s hrvatstvom, on živi vječno. On živi uvijek s istim programom, koji je bio i koji će biti uvijek isti doklegod bude hrvatstva. I takav se pretače u ustaštvo, koje tom programu daje revolucionarni put i vodi ga do ostvarenja, do ustaške Hrvatske! Slobodne i ustaške!

Ono, što je vječno u Starčeviću, to je vječno i u ustaštvu, jer ustaštvo je samo novo ime onoga što živi kroz čitavu prošlost i što će ostati kroz čitavu budućnost kao vjekovno i nepromjenjeno. Ustaški program državotvornosti ima vjekovno značenje, jer predstavlja potpuno rješenje naše oslobodilačke borbe. Ustaštvo je hrvatstvo, ustaštvo je državotvornost i politička osnovica Nezavisne Države Hrvatske. Taj iskonski program državotvornosti prelazi desetljeća i stoljeća i ostaje nepromjenjivi i vjekovni program ustaštva.

Po.

Program koji ispunjava vjekove

Na prekretnici prošlosti i budućnosti

Oslobodilačka misao, rodjena u priznanju i spoznanju jedanaestog stoljeća, kad se čitava ta politička prekretnica mogla označiti simbolikom »Zvonimirove ladje«, bila je gotovi program koji se kao crvena nit provlači kroz čitavu našu prošlost. Pobjednički krik na razbojištima i »Galeotova pesan« postaju dvije suprotnosti u odsjevu političkog sloma, koje dobivaju svoj tragični »finale« u jednom bolnom priznanju koje u sjeni vjekova zvuči, kao iskreno ispovijedanje jednog naroda s prizvukom tragične gorčine:

Popuhnul je tihi vetar
i odnesal Mari krunu...

Program je bio izgradjen u duši čovjeka, koji nije osjećao nacionalizam kao novovjeku vjeru u boje i mitove, već koji ga je osjećao, kao glas onoga što nosi u sebi kao iskonsko i vjekovno, što nosi, kao svijest o samobitnosti i samosvijesti pojedinca i naroda. Nacionalizma u modernom smislu riječi još nije bilo, jer su morala proći stoljeća, da se rodi u jednom evropskom potresu, a ipak je oslobodilački program bio gotov, i on je postao baština otaca i putokaz pokoljenjima. Nastao je samoniklo, onako, kao što se javlja glas krvi i glas srca i taj program živi kroz stoljeća, živi kroz pokoljenja i sazrijeva do velikog časa oslobodilačke revolucije.

Možemo reći, da osam vjekova naše nezavisnosti znači ujedno i osam vjekova sazrijevanja ustaške revolucije i pokoljenja su vezana jednom mišlju i jednim ciljem, Ustaša 26 KM kojeg je u času rodjenja evropskih nacionalizama Starčević ponovno naglasio, kao vjekovni program hrvatstva.

Revolucija je sazrijevala stoljećima, i kad je jednog proljetnog dana ona postala stvarnost, to je značilo, ispunjenje misli, koju su čitava pokoljenja izgradjivala i branila svojom krvlju i svojim uvjerenjem, to je značilo ispunjenje svih onih znanih i neznanih žrtava, koje su uklopljene u to razdoblje prošlosti i iskušenja.

I revolucija nije više pojava ove naše buntovne i nemirne svakidašnjice, to je dogadjaj vjekova i granica prošlosti i budućnosti, ona je završetak jedne burne povijesti i početak jedne nove budućnosti, nove po političkom životu, nove po ispunjenju programa i nove po čovjeku. Taj povijesni značaj ustaške revolucije baca na sve nas odgovornost pred svima onima, koji su od Gvozda pa do naše revolucije čekali i vjerovali i pred onima, koji će doći iza nas, da nas blagoslove zahvalnošću potomstva ili da nas proklinju gorčinom mučenika.

Pred tom perspektivom stoljeća i pokoljenja, gdje se mi nalazimo u središtu odgovornosti pred sudbinskim raspletajem hrvatstva, nestaje i čovjek kao pojedinac i životi, nestaje svakidašnjice i iskušenje, a ostaje samo program koji ne će ispuniti samo nekoliko mjeseci njegvoog prodora, već koji će ispuniti vjekove svojim sudbinskim značenjem. Hoćemo li biti graditelji nove ustaške i velike Hrvatske ili ćemo značiti samo poglavlje novog plača u našoj vjekovnoj tragediji, hoćemo li biti pokoljenje blagoslova ili pokoljenje prokletstva — to od nas iščekuju vjekovi, to od nas iščekuju prošlost i budućnost, to od nas iščekuje Hrvatska!

Pred tom odgovornošću tako uvjerljivo još uvijek zvuči napoleonski krik pod egipatskim piramidama: »Vojnici, četrdeset vjekova gleda u vas!«... Vjekovi čekaju, da vide, da osude ili da odobre i pripoviedaju kroz tisućljeća i vječnost... Vjekovi govore!...

Vjekovi gledaju nas, naše ustaštvo i našu revoluciju... gleda nas:... i prošlost i budućnost... sve!

Pokoljenja nas gledaju...

Hoćete li biti naši uskrisitelji ili naši grobari?

Hoćete li biti naš blagoslov ili naše prokletstvo?

Hoćete li biti naše smirenje ili naš vječni nemir i lutanje?...

Što ćemo biti?...

Mi ćemo biti pokoljenje snage i revolucije!

Mi ćemo biti pokoljenje pobjede i ustaštva!

Mi ćemo biti pokoljenje slobode i budućnosti!

Mi ćemo biti stvaraoci nove velike i ustaške Hrvatske!

To ćemo biti i to moramo biti ne samo u našim programima i riječima, to moramo biti u našim djelima i žrtvama, to moramo biti u našem osvjedočenju i krvi! Jer Hrvatska je onaj sveti zakon pred kojim nestaje sve: i iskušenje i svakidašnjica, i bijeda i žrtva, i izdajice i slabići. Sve! Sve to mora nestati i iščeznuti, a mora ostati samo Hrvatska slobodna, velika i ustaška. To od nas čeka naša prošlost i budućnost, to od nas čekaju stoljeća i tisućljeća, to od nas čeka Hrvatska!

To želimo, to moramo i to ćemo ostvariti — mi narod, — Ustaški pokret... svi!

P-e

U nekoliko

Čudan moral. Štijef na primjer misli, da je slobodno sve napraviti samo »ako nigdo ne vidi«.

Pametnjaković. Pa kad dodje onkraj brave — »ni onda ga nigdo ne vidi«.

*

Jedna čudna želja.

Sastali se na starugodinu ostatci komunista da gataju i da izrazuju svoje želje. I začudo svi su se složili u jednome. Svi bi htjeli biti Matuzalemi.

Čudno.

Možda bi ipak »te da negda« dočekali »bijelog medvjeda«, kažu oni.

*

Još uvijek neki iščekuju tog famoznog bijelog medvjeda.

Aha! možda zato, da i oni jedanput dobiju — podplate.

Imaju pravo, medo ima dobru kožu, samo se bojim, da će naskoro biti sva »proluknjena«, tako da ne će biti niti za podplate!

Prokletstvo! Propade i posljednja nada.

*

Mnogi zbilja nepravedno napadaju naše dobre purgere.

A zbilja nemaju pravo!

Mnogi je od njih kroz blagdane onako uz kupicu i puricu u dobrom »štimungu« zapjevao »Još Hrvatska nij propala«.

Inače on »hrvatuje« samo u onim »svečanim časovima«, kad osjeća, da ti je glava »čardak ni na nebu ni na zemlji«.

*

Samilost može biti različita. Jedni traže toplu robu za vojsku, a drugi, odnosno druge, oblače u toplu robu svoje »cucke«. To bi bila recimo »pseća samilost«.

Samo neka takove brižne mamice paze, da im se uslijed zime ne ohlade njihovi prevrući mozgovi.

*

Neki još uvijek nasjedaju tračevima i brbljarijama. Bit će ovo bit će ono.

A zlokobni »političari i kritikanti« laju i laju.

Neka laju, ali jednoga dana mogli bi se naći na lancu, koji ne će biti pričvršćen za plot nego za gredu!

redaka . . .

Negdje u svetom pismu piše, da vjera može pokretati brda. To znaju i laktaši pa misle, da vjera može pokrenuti i nešto drugo. Zašto baš samo brda — a zašto ne bi barem grupe?

*

Svi zagrebački muzeji izgubili su podpuno svoju prednost pred jednim novim muzejem koji je otvoren u Petrinjskoj ulici. Taj se muzej zvao prije — »Crvena lampa«, a danas se zove »Muzej propalih snova«.

Naime tamo su se mnogi sanjari — probudili!

*

Neki neobično vole crvenilo. Sumnjiva strast. Možda isto tako vole i Crvenu lampu!

Tko bi ih znao!

*

Jedni se smijuckaju i onako na večer »navijaju London!«

Samo se ti brate hrani lijepim riječima i nadama, ali ne zaboravi, kad toga nestane, da bi onda mogao čak i (s oproštenjem!) — krepati.

Sada živiš od »nečega« a valjda ne ćeš onda od ničega!

*

Jedna pobožna legenda kaže, da je Bog ljudima dijelio pamet i da je svakoga tom prilikom rukom pogladio po čelu.

Jadni nastaše, oni su sigurno zakasnili na to dijeljenje pameti.

Okrutna sudbina.

*

Tužili se odmetnici po bosanskim šumama da im je zima.

Pomagajte braćo.

I rasplakali se naši vrijedni ustaše na taj jezoviti plač i podjoše im u pomoć, jer »Pomoć nije milosrdje nego dužnost«.

I plač je prestao. Sigurno je sada odmetnicima postalo vruće!

*

Prirodoslovci već godinama naučavaju jednu veliku laž.

Kažu da magaraca ima samo u Primorju i Dalmaciji.

Naivčine. Ima ih i u Zagrebu još i gorih. Samo s jednom malom razlikom. Dalmatinci te živine zovu tovar ili magarac, a mi laktaš, slavosrb i nastaša.

Inače nema nikakve druge razlike.

Na putevima izgradnje

Ustaška je vjera spas i snaga hrvatstva

Ustaški pokret nije nešto nepomično, ukočeno i nepokretno. Ustaški pokret ne opstoji samo na papiru, na ustima, u riječima i pjesmi — ne, Ustaški je pokret živ organizam, pun životnog elana, dinamike i snage. On je duša hrvatstva, srž borbene hrvatske duše, koja je puna snage, života i jake volje za rad i izgradnju.

Da je ustaštvo živ organizam, najtjesnije srastao s hrvatskom narodnom dušom, najbolji je dokaz njegov prijem u svim narodnim redovima: Seljaci, radnici, umni radnici i gradjani — *svi su našli u ustaštvu sebe, svoju dušu, dušu pretopljenu u jedan veliki, silni i snažan duh hrvatstva,*
koji nas sve obuzimlje.

To mi svi osjećamo.

Svaka stanica našeg duhovnog bića priljubila se uz taj opće narodni pokret i u njem gleda svoj spas i besmrtnost . . .

Pokret . . . Ustaški pokret . . .

To je premalo, to je preslaba riječ za ustaštvo. Ustaštvo je za hrvatske redove više od pokreta, nešto mnogo veće od stranke — mnogo jače od režima.

Ustaštvo je vjera, snažna i duboka vjera, koja nas sve prožimlje.
Ta nas je vjera čuvala od propasti, ona nas je jačala u časovima očaja i umiranja, ona nam je uzdržavala nadu u dane slobode — ustaška je vjera konačno tu slobodu i stvorila.

Ustaška je vjera spas i snaga hrvatstva . . .

Samom slobodom hrvatskoga naroda nije postignuto sve. Istina, to je najveća dogma ustaškog vjerovanja, koja je ostvarena, to je najsvetija misao ustaških redova i osnovna snaga ustaških duša . . . ali, mi još nismo s time zadovoljni.

Djelo, koje je stvorio Ustaški pokret, prožet ustaškom vjerom na čelu s Poglavnikom — nije završeno.

Tek kada će svi članovi ustaške Hrvatske biti prožeti Ustaškim načelima, kada će svi u punini proživljavati ustaško evandjelje, kada će svi živjeti po dogmama ustaške vjere — moći ćemo reći: najveće djelo u povijesti Hrvatske jest završeno.

Živimo u mjesecima zime . . .

To je doba smirenosti, doba jednoličnog svagdanjeg života, doba časkanja i vesele tišine. Nije li ovo vrijeme najprikladnije za ustašku izgradnju pojedinaca i cijelih rojeva, osobito na selu?

Nije li ovo najugodnije vrijeme za predavanja, raspravljanja, čitanje i usavršavanje?

Ograničimo se za sada samo na selo . . .

Prilično velik broj naših sela posjeduje domove, u kojima se može sastajati za dugih zimskih dana i po blagdanima. Te su prostorije obično jedino mjesto, gdje se može dnevno sastati gotovo cijelo selo i gdje može mirno raspravljati o stvarima, koje su najvažnije za njih.

Što će i kako će raditi?

Ustaški tisak i državna promičba izdavaju knjižice, brošure, upute za ustašku organizaciju, stručne knjige i sl. Dolaze novine, ponekad i predavači . . . Eto prilike za rad!

Ustaški dužnostnik može čitati razne članke ustaškog sadržaja, predavanja visokih ustaških dužnostnika, političke suvremene vijesti i sl. Nikada ljepše prilike za rad od zime!

Dok spava majka zemlja, dok počiva i skuplja snagu za novi rad, dok prekrita plaštem snijega »mudruje«, kako će do godine prehraniti svoju brojnu djecu, njezini sinovi hrane svoje duše snažnom i zdravom hranom, koja će ih jačati u časovima rada.

Izgradjeni i prožeti ustaškom vjerom,, bacit će se na rad. Tada će svaki naoko i najneznatniji posao biti važan, tada će svaki čin imati i unutarnji podstrek, tada će čitav život i bivstvovanje dobiti smisao opstanka:

Svojim radom izgradjujemo i usrećujemo stvorenu ustašku Hrvatsku.

Ta je spoznaja dovoljna!

Ona nas diže u našim vlastitim očima, ona nas napunja snagom, vjerom i voljom za rad i napredak . . . Ja radim . . . moja braća rade . . . svi Hrvati rade, svi izgradjuju i stvaraju jedan veliki zajednički dom, u kojem će gospodovati samo Bog i Hrvati.

Tu prestaju dani, mjeseci — godine. Tu počinje vječnost. Ne radimo iz danas na sutra, ne izgradjujemo nešto ograničeno, kratkotrajno i malo *— mi gradimo hrvatski hram vječnosti, u kojem će svi Hrvati živjeti po dogmama ustaške vjere,*
u kojem će vladati medjusobni sklad, podpomaganje i ljubav.

Mi živimo za pokoljenja, koja dolaze, koja će živjeti u tom hramu i

IZ PROŠLOSTI ustaškog pokreta

U jeseni godine 1928.

Djelatnost pravaške omladine poslije drugog sabora

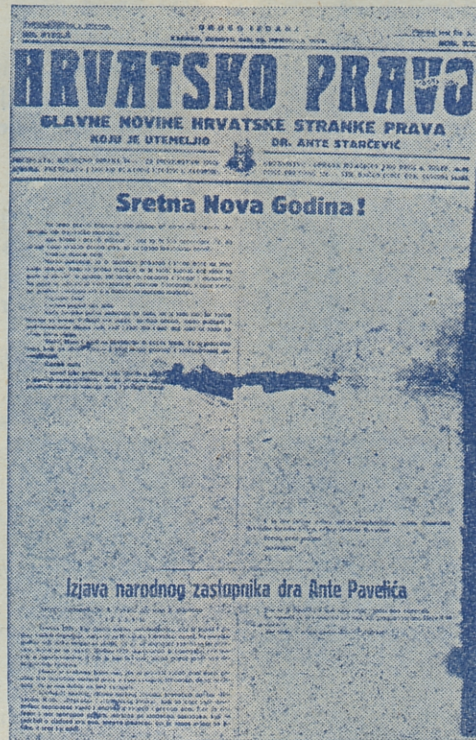
Primivši upute i naloge na II. saboru, izaslanici su se razišli svojim kućama, i tokom cijelog mjeseca rujna nastavili pripremni rad za onu borbu, koja će naskoro nadoći. S još većim marom provadjani su novi ogranci,

a unutar pojedinih ogranaka pomnjivo i oprezno započelo se je prikupljati najspremnije i najodlučnije borce koji će biti u danom času srčika novih domobranskih postrojbi i koji će preuzeti vodstvo cjelokupne borbene djelatnosti u pojedinim krajevima Hrvatske.

Počelo se je prikupljati i svijetlati oružje. Taj je rad obavljan u najvećoj tajnosti i s najvećom ozbiljnošću. Svi su predosjećali da će naskoro Pravaška mladež pod tim imenom sa svojim organizacijama prestati postojati i da će doći nešto novo, što će pod jednim drugim imenom mnogo lakše prikupiti sve ono što je borbeno, spremno i voljno u dani čas pograbiti oružje i u jedinoj mogućoj borbi, u ustaškoj borbi, izvršiti deržanstvo.

Rečeno je, da je Poglavnik već do tada bio poduzeo sve moguće da dodje do zajedničke i složne djelatnosti svih postojećih stranaka i njihovih omladinskih ogranaka. Starčevićanska mladež bila je spremna u stranačkom i osobnom pogledu doprinijeti sve moguće žrtve, samo da se dodje k cilju. Nu, preslabe su bile nade za to. Stranačka zaguljenost kroz mnogo godina učinila je svoje. A stranaka i njihovih omladina bila je sva sila, svaka sa svojim pogledima i stranačkim probitcima. S tom smijesom svega i svačega moglo se je »konferirati«, održavati sjednice, čitati i sastavljati zapisnike, ali se nije moglo ozbiljno provoditi revolucionarnu djelatnost.

Uspješna revolucionarna djelatnost može se vršiti na sasma drugi novi

HRVATSKO PRAVO

GLAVNE NOVINE HRVATSKE STRANKE PRAVA

KOJU JE UTEMELJIO DR. ANTE STARČEVIĆ

Sretna Nova Godina!

Izjava narodnog zastupnika dra Ante Pavelića

Zaplijenjena izjava dra. Ante Pavelića u „Hrvatskom Pravu“ g. 1918.

način, pa je stoga moralo doći do nešto novog, temeljnog na samo jednim načelima i predvodjeno samo jednim vodjom.

U to vrijeme Starčevićanska mladež imala je i svoja načela, to jest načela uspostave Nezavisne Države Hrvatske, imala je vodju u osobi dra Ante Pavelića, u kojeg je jedinog imala povjerenje, imala je i spremne borce. U dodiru s drugim omladinskim organizacijama, ona je popuštala gdje god se je moglo i smjelo,

ali je i od svih drugih tražila da borba bude usmjerena u revolucionarnom pravcu, bez ikakvog popuštanja i vrludanja, borba za uspostavu samostalne i nezavisne države Hrvatske.

Na tom putu nije se dala smesti ni od Pribičevića ni od koga drugoga, a najmanje od takozvanog žutog, slobodnozidarskog i židovskog novinstva, koje je svako podhvat borbene mladeži iskoristilo, da ju napadne kao »neodgovorne elemente«, »ulicu« i slično.

*

Novinstvo je i nadalje iznašalo nova otkrića o namjerama Beograda u pogledu zloglasne amputacije. Dan za danom vidjeli smo nove karte i čitali o novim osnovama o stvaranju neke okljaštrene i na zlotvorski način sužene Hrvatske. Na sve to davao je Pribičević višekratne dnevne izjave, u kojima je beogradske političare optuživao zbog veleizdaje, jer da kane cijepati državu! Beograd je medjutim nastavljao s progonima. U Zagrebu i u Hrvatskoj izvršena su mnoga uhićenja, a 11. rujna predano je u Zagrebu sudu 30 hrvatskih demonstranata, za koje redarstvo bezobrazno kaže, da su to sve kriminalci i obični izgonaši. Istodobno dolazi do sve većih progona hrvatskih sveučilištaraca, koje se nemilosrdno izbacuje iz djačkih nastanba i prepušta ulici. Nemilosrdno se plijene hrvatske novine; u 3 mjeseca preko 150 zaplijena. U Zagrebu se opaža živo kretanje detektiva i raznih sumnjivaca, koji su neprestano bili za petama hrvatskim političarima i istaknutim mladićima.

Usprkos svega toga u Beogradu se je neumorno trubilo o novom sporazumu, koji da je na vidiku, a za koji su navodno spremni pregovarati i neki političari u Zagrebu.

Pod dojmom svega toga sazvana je za 30. rujna velika skupština Udružene hrvatske mladeži u Zagrebu. Na tu skupštinu došao je i velik broj Starčevićanske gradjanske i sveučilišne mladeži, koja je pod hrvatskom zastavom krenula s Jelačićevog trga i u vojničkim redovima stupala do »Kola«, gdje je skupština održana. Skupština je započela u 10 i pol sati prije podne, te se je na njoj izredao niz govornika, koji su prosvjedovali protiv neprijateljskih napadaja na »ulicu« i poručili svima onima, koji bi opet htjeli praviti sporazum, da će hrvatska mladež to znati spriječiti i osvetiti lipanjske žrtve.

---

koja će ponavljati jednu molitvu zahvale svojim ocevima, koji su postavili temelje ovom vječnom i silnom hramu hrvatske vječnosti.

Jaka je vjera naša!

Mi vjerujemo u časove, koji dolaze i koji, istina, mogu biti teški, ali koji će biti presudni za našu budućnost... Mi smo gospodari ovih časova.

Vjera je naša jača od nevjere pojedinaca i beskičmenjaka, a mi prožeti tom vjerom, jači smo od smrti. Sada je vrijeme, da se ustaški produhovljujemo, da se izgradjujemo, da jačamo svoju vjeru i da se spremamo za dane izgradnje. Samo ćemo na taj način uspjeti izgraditi, dovršiti i usavršiti najveće djelo u hrvatskoj povijesti.

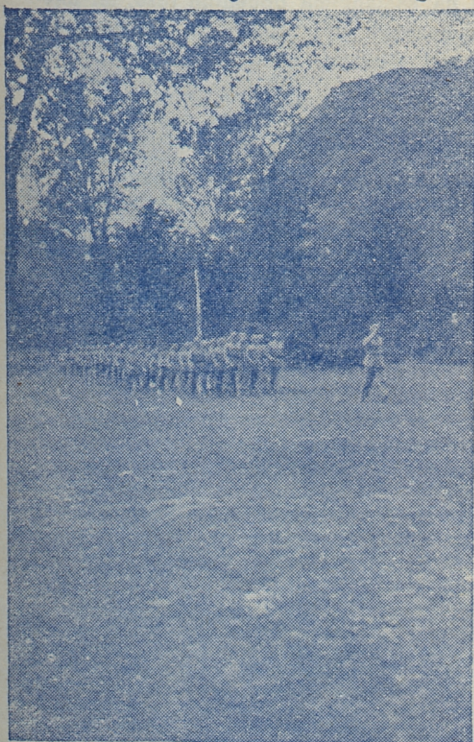
Došlo je novo vrijeme. Vrijeme rada, reda i izgradnje, i u tom najznačajnijem razdoblju hrvatske povijesti dana je hrvatskom seljaku mogućnost, da se smiren i očvršćen borbom oslobodjenja preda radu oko vlastite izgradnje.

Bu.

Na toj skupštini, koja je završena pjevanjem hrvatske himne i iza toga velikim rodoljubnim manifestacijama po zagrebačkim ulicama, prihvaćen je slijedeći:

ZAKLJUČAK UDRUŽENE HRVATSKE MLADEŽI

»Hrvatska mladež, svijesna povjesnih časova, u kojima živi, okupila se

Polazak na vježbu u jednom ustaškom logoru u emigraciji.

je pod jednom zastavom bez razlike stranaka, da manifestira svoju jednodušnost i da uz bok političkog vodstva hrvatskoga naroda dušom i tijelom pomogne ciljevima svetih narodnih hrvatskih ideala.

Hrvatska mladež, kao jedna borbena falanga, stajat će na braniku svih kulturnih i općenarodnih pitanja hrvatskoga naroda, te će neustrašivo, pred svima i svakim ne samo riječju zastupati probitke hrvatskoga naroda,

nego je spremna, da i svojim životima dokaže spremnost, da će po potrebi i krvlju zapečatiti svoj zavjet, te na žrtveniku domovine položiti i najveće žrtve.

Hrvatska mladež, vjerna hrvatskom mučeniku Stjepanu Radiću i njegovim drugovima Pavlu i Gjuri, zavjetuje se, da je spremna osvetiti nevinu prolivenu krv u beogradskoj Skupštini,

te neustrašivo stoji na braniku samostalne hrvatske države, pa će u temelje slobode svoga hrvatskoga naroda položiti i svoje živote.

Ne boji se beogradskih prijetnja, ni tamnice, pa ni samih vješala, jer je uvjerena, da je sloboda domovine preča od svih mladih života.

Naša borba neka bude sadržana u geslu Matije Gubca: »K r v t v o j a p r a v e d n a n a u b o j i c e i d j e c u n j i h o v u!«

Ovaj zaključak potpisali su predstavnici sveučilišne i gradjanske omladinske organizacije Hrvatske stranke prava, te organizacija »Hrvatske Mladice«, Hrvatske seljačke stranke i Hrvatske federalističke seljačke stranke.

Pošto je zaključak prihvaćen, zaključena je skupština uz pjevanje hrvatske himne.

Velik dio mladeži krenuo je manifestirajući zagrebačkim ulicama kličuć Nezavisnoj Državi Hrvatskoj.

Redarstvo je smatralo potrebnim da opet izazove nove ispade, pa je na Zrinjevcu navalilo na mladež u povorkama. Kod toga su se neki redarstvenici ponijeli vrlo brutalno, napadajući čak i prolaznike na ulicama, i onda, kad su već manifestacije davno prošle.

*

Nesmiljena povijest je zabilježila, da su u kritično doba, t. j. godine 1928. postojale s a m o slijedeće omladinske organizacije: Hrvatska pravaška (gradjanska, sveučilišna i srednjoškolska); omladina Hrvatske seljaske stranke (seljačka, gradjanska i sveučilišna); omladina Hrvatske federalističke seljačke stranke (gradjanska i sveučilišna); »Hrvatska mladica«, »Domagoj«, »Matija Gubec«, »Vojvodina«, »Bunjevac«, Hrvatsko akademsko potporno društvo, te — da slika bude potpuna — demokratski studentski klub »Jugoslavija«, Jugoslavensko akademsko potporno društvo i »Klub studenata marksista«.

Sve se to grijalo u Zagrebu i njihalo na hrvatskom sveučilištu. Blažena vremena — nikad više se ne vratila!

Uz ovakove prilike i uz toliko organizacija, od kojih su i potonje tri bile pod okriljem Seljačko - demokratske koalicije, razumljivo je, da se nije moglo zajednički i složno raditi na hrvatskom revolucionarnom djelu,

pa smo s najvećom nestrpljivošću očekivali čas, kad će Poglavnik započeti s organizacijom Hrvatskoga domobrana, kao jedne i jedine organizacije sveopćeg hrvatskog narodnog oslobodilačkog pokreta.

Slika ne bi bila potpuna, kad novu beogradsku pjesmu o sporazumu ne bi popratili slijedećim podatcima, iznesenim u »Hrvatskom borcu« od 4. studenoga 1928. Prema tim podatcima bilo je u prvom polugodištu 1928.:

24 političkih smrtnih osuda,
600 političkih ubistva,
30.000 političkih uhićenja,
oko 3.000 pobjeglih i otišlih iz države,
na stotine zapljena samo hrvatskih novina.

Pravedna krv, mrtve glave naših mučenika, omedjaši za uvijek medju izmedju dva svijeta, izmedju srbijanskog divljaštva i hrvatskih zemalja, pa na toj medji osta za uvijek bojište, na kome je zvan svaki hrvatski sin da vojuje za slobodu, i on će biti izvojevana!«

(Poglavnik 1933.)

Nakon svega ovoga, nakon lipanjskih žrtava u Beogradu i Zagrebu, nakon smrti Stjepana Radića, u Beogradu su opet počeli govoriti o sporazumu, a u Hrvatskoj je bilo i takovih, koji su ponovno ili po prvi puta htjeli pregovarati. Žalostna im majka!

Takovo stanje nije se moglo više trpjeti, tim više, jer su sve okolnosti govorile,

da se u Beogradu spremaju novi zločini

i nove mjere proti hrvatskom narodu.

Odmor nakon vježbe.

Poglavnik ih je predvidio i započeo je sa svim pripremama za odlučni čas.

I tako smo ušli u mjesec listopad, u mjesec revolucije, u mjesec Eugena Kvaternika, mjesec Rakovice.

Ušli smo u mjesec postavljanja temelja i početka rada Ustaškoga pokreta.

(Bz.)

Kako je nastalo slobodno zidarstvo

Slobodno zidarstvo orudje u rukama židova

Propašću sredovječnog staleškog društva, uslijed sve većih i jačih napadaja na cjelokupan sustav sredovječnog društvovnog uredjenja iza Lutherova proglasa iz g. 1517., pojedini su se stari cehovi i nadalje uzdržali, ali su brzo izgubili svoj stari značaj. Stoga će biti najvjerojatnije, da su se i današnji slobodni zidari (masoni) razvili iz staro zidarsko-klesarskog ceha.

U Engleskoj su se pojedini zidarsko-klesarski cehovi nazivali već i prije imenom »loge«. Takvi cehovi postojahu većinom uz pojedine stare samostane, te su pod vodstvom redovnika ponajviše gradili crkve. Kako je Lutherova reformacija zadala smrtan udarac upravo staroj crkvenoj

> Nož, revolver, bomba i pakleni stroj, to su idoli, koji imaju povratiti seljaku plodove njegove zemlje, radniku kruh, a Hrvatskoj slobodu.
>
> To su argumenti, koji su jedini kadri osvjedočiti Europu, da i Hrvati imaju pravo na slobodu, na život.
>
> To su gusle, na kojima hrvatski narod ima odguditi posmrtnu koračnicu tudjinskoj vlasti.
>
> Nož, revolver, strojna puška i pakleni stroj, to su zvona, koja će navijestiti osvit zore i uskrsnuće Nezavisne Hrvatske Države!
>
> (Poglavnik 1930)

graditeljskoj umjetnosti to su ti cehovi ostali bez posla, ali su zadržali neke svoje dotadašnje običaje, kao običaj sastajati se, zajednički slaviti neke svoje svetkovine i t. d. No doskora su počeli primati u svoje društvo najprije kao goste, a kasnije i kao članove ljude, koji nisu bili zidari ni klesari, nego pripadnici »slobodnih«, intelektualnih zvanja i zanimanja i ti su novi članovi zadržali i kasnije, kad su postali većina u članstvu, običaje, obrede, nazive bratovština kao i diobu na šegrte, pomoćnike i majstore. Ti novi članovi loža dali su sasvim novi biljeg i značaj starom cehu kao i njegovim odredbama i obredima. Dioba na šegrte, pomoćnike i majstore uzima se samo simbolički, te ne grade više crkve i bazilike, nego svoj slobodno-zidarski hram.

Upravo dvije stotine godina iza Lutherova proglasa, na Ivandan g. 1717. osnovana je prva zajednička loža na čelu sa velikim meštrom. Uoči Ivanja sastale su se četiri londonske lože koje su nosile naziv po krčmama u kojima su se njihovi članovi sastajali, a zvale su se »Kod guske i ražnja«, »Kod krune«, »Kod jabuke«, i «Kod velike čaše i kod grozdja«, u prostorijama prve lože te osnovale svoj zajednički savez. Lože su i do danas zadržale tu oznaku sastajanja uz jelo i piće, samo što se danas ti sastanci odvijaju u prostorijama loža, »uz trpezu«, daleko od očiju »profanog« svijeta, daleko od javnosti u isključivom i tajnom društvu slobodno-zidarskih članova.

Takve su se lože doskora proširile po Engleskoj i po ostaloj Evropi. Kako su u to vrijeme bile u modi različite racionalističke i deističke filozofje, to su lože počele naglašavati da su lože društva ljudi bez obzira na vjeru, ali da rade za opće bratstvo, toleranciju i pomaganje ljudi bez obzira na diobu ljudi na narode, staleže, časti i rase. Kako je uz to bio XVIII. vijek t. zv. »vijek prosvijećenog apsolutizma«, u kojem su vladari vladali apsolutistički i nijesu dozvoljavali društva koja bi pod svojim vodstvom radila za opću dobrobit i dobrobit svoga društva, to su lože bile društva nedozvoljena, zato tajna i skrovita. Stoga su ona upravo dobro došla svima onima, koji su bili nezadovoljni društvenim uredjenjem ili pak svojim osobnim položajem, jer su i slobodni zidari zadržali temeljno načelo svoga djelovanja: medjusobno pomaganje članova. Lože zaodjenute tajanstvenošću i misterioznošću bile su divna prigoda za različite varalice, šarlatane i fantaste, kako je to uostalom ostalo i do današnjeg dana. (N. pr.: naš contte Zanović, Cagliostro, Casanova, Staviski i t. d.).

Već g. 1723. dao je londonski pastor Anderson novi ustav lože u kojoj navodi svrhu lože njegovanje »vjere, u kojoj se svi ljudi slažu«. Doskora su Židovi kao vješti trgovci dobro nanjušili, da će masonerija postati vrlo dobrim sredstvom u njihovim rukama, te su počeli zahtijevati, da ih se primi u lože. Uistinu sve su lože ili ih primile ili bile, nakon opiranja prisiljene primiti ih u svoje članstvo. No Židovi se nijesu zadovoljili time, da ostanu u ložama samo članovi, nego su prigrabili i najveće položaje u masoneriji. Tako su Židovi sve do danas postali s jedne strane najveći promicatelji slobodnog zidarstva, a s druge strane njegovi isključivi gospodari. Oni su uveli u lože svoju posebnu židovsku mistiku, svoje obrede i simbole, te raširili kabalističke misli. Kad su tako zagospodarili u ložama, onda su povrh toga osnovali i posebne svoje židovske lože, a sve s razloga, da radi razlike u načinu hranjenja ne mogu Židovi uvijek sjediti s ostalim članovima za istom trpezom. Tako su onda Židovi kao članovi ravnopravno sudjelovali na sastancima općenitih loža, ali nijedan nežidov nije mogao niti može prisustvovati sjednici posebne židovske lože. Kad znamo da u slobodno-zidarskim ložama ne postoji samo razlika u članstvu diobom na šegrte, pomoćnike i majstore, nego da se članstvo dijeli i na stepene, ponajčešće na 33 stepena, a katkada i preko 200, pa da su u stvarima poslova lože upućeni samo oni vrhovi, te da je poslušnost podredjenih prema nalozima viših apsolutna, onda se ne ćemo čuditi, da je slobodno zidarstvo postalo židovskim orudjem. Slobodno zidarstvo i slobodni zidari vrše ono, što hoće i odredjuju Židovi.

OGLAS

Po pokretnom prijekom sudu u Bosanskoj Gradiški osudjena je dana 17. prosinca 1941. na smrt SONJA PAVOKOVIĆ, rodom iz Tiborjanaca, kotar Valpovo, 44 godine stara, rimokatoličke vjere, neudata, navodno gostioničarka, s razloga, što je dne 19. listopada 1941. svoju namještenicu djevojku Lj. D., koja je bila nevina, navela na blud, te omogućila, da je dva nepoznata muškarca spolno upotrijebe, te ju pri tom spolno zarazili, a od tih muškaraca novčanu nagradu primila, a povrh toga što se bavila svodjivanjem mladih djevojaka i od te trgovine bijelim robljem sebi zaradu stvarala.

Osuda nad istom izvršena je dana 20. prosinca 1941.

Iz ministarstva unutarnjih poslova
Broj 68320/1941.

U mjesecu siječnju

6. siječnja godine 1929. proglašena je vojnička beogradska tiranija i tada započinje najkrvavije razdoblje u povijesti hruvatskog naroda, razdoblje najtežih progona i mučenja.

*

6. siječnja godine 1929. Poglavnik saziva svoje političke suradnike i odlučuje, da »Hrvatski domobran« mijenja svoje ime u U.H.R.O. Tako je na taj dan Ustaški pokret dobio svoje konačno ime.

*

13. siječnja godine 1929. Poglavnik odlazi u emigraciju i to najprije u Beč, a kasnije odlazi u Sofiju gdje s makedonskim nacionalnim komitetom sklapa poznatu sofijsku deklaraciju.

*

11. siječnja godine 1934. ubijen je Ivan Varga iz Dubrave na cesti kod Kaknja, kraj Legrada. Iste noći ubijen je još jedan seljak na istom mjestu kraj Legrada.

*

13. siječnja godine 1936. ubijen je općinski tajnik Vlahović u Postirima. On je ubijen iz zasjede po nalogu općinskog načelnika, četnika.

*

18. siječnja godine 1932. ubijen je Ive Dušević iz Ljubče po srpskim oružnicima.

*

19. siječnja godine 1936. umro je ustaša Josip Majačić na vršenju ustaške dužnosti u inozemstvu.

23. siječnja godine 1936. umro je ustaša Petar Jerković na vršenju ustaške dužnosti u inozemstvu.

*

26. siječnja godine 1926 umro je u splitskom zatvoru Ivan Jelić od posljedica mučenja.

*

6. siječnja godine 1932. uhićeno je i ranjeno u sukobima s oružnicima mnogo Hrvata u Dubrovniku, Splitu, Šibeniku i drugim mjestima po Hrvatskoj.

*

10. siječnja 1929. vlasti su raspustile »Hrvatsko pjevačko društvo Dinara« u Livnu.

*

11. siječnja godine 1932. izbile su jake protusrpske demonstracije na sveučilištu u Zagrebu. Isto su tako izbile snažne demonstracije u siječnju godine 1934. Jedan i drugi puta redarstvo je provelo velika hapšenja i mučenja.

*

10. siječnja godine 1929 ustanovljeno je da plaćenici zagrebačkog redarstva već više vremena vrebaju pred uredom i privatnim stanom odvjetnika dra Ante Pavelića da ga ubiju.

*

Na oružničkoj postaji u Gospiću bio je zlostavljan odvjetnik dr. Brujić, jer je preuzeo obranu nekojih ličkih ustaša.

17. siječnja godine 1934. osudjena je Manda Devčić i drugovi ukupno na 9 godina teške tamnice.

*

27 siječnja godine 1930. skupina optuženih ustaša iz Javorove skupine nakon tromjesečnog zatvora na redarstvu otpremljena je na sudbeni stol. Mnogima su se još poznavale rane od zlostavljanja. Pokojni Javor je još tada hodao poduprt štakama.

Hrvatska Hrvatima

Što je žarko sunce bijelom danu,
što zvijezde sjajne nebeskomu svodu,
Hrvatska je više hrvatskomu rodu,
više, više . . . !

Što je hrana gladnom
i što vid je slijepom,
što je pomoć bijednom
i što voda žednom,
za Hrvate domovine
izvan ove nigdje nije,
nigdje nema riječi bratske,
domovine do Hrvatske!

Za nju naše
srce bije,
ruka radi,
Duša diše.

ĐURO ŠINJOR-RONJČEVIĆ, seljak

Hrvatski ustaša ne može biti mlaki i mirni promatrač polaganoga i mirnoga razvitka dogodjaja i čekati neka dobra vremena, dok se oblači i zavedruje. Hrvatski revolucionarac i ustaša ima drugu veliku zadaću, on mora biti krut i nemilosrdan, bez milosti, jer je njegova dužnost, da gvoždjem, vatrom i krvlju skrati muke hrvatskoga naroda, da silom skrha vrat tudjinskome nametniku i tako oslobodi svoju domovinu.

(Poglavnik u emigraciji)

DJELA I ŽRTVE ustaškog pokreta

Srijemske žrtve iz godine 1919.

Krvoproliće u Babskoj — Novaku

U jednoj uputi srpskog glavnog stožera onim četama, koje su okupirale Hrvatsku pod konac godine 1918. daje se upute svim zapovjednicima srpskih oružanih snaga, kako da se vladaju prema stanovništvu na tom okupiranom području. U toj uputi navodi se jedna stavka iz srpskog vojnog kaznenog zakonika, koji treba biti osnov političkoj upravi. Zanimljivo je, da se u toj stavki govori o odnošaju prema stanovništvu u neprijateljskim zemljama na osvojenim područjima. To znači, da je srpska vlast postupala prema hrvatskom stanovništvu kao prema neprijateljskom pučanstvu. Možda ta na oko nevažna činjenica razotkriva svu zakulisnu politiku iz dana prevrata i baca jako svjetlo na političko stanje u Hrvatskoj poslije god. 1918. koje nije ništa drugo već razdoblje stalnih progona i uništavanja. Raspoloženje srpskih okupatorskih četa na području Hrvatske osvjetljuje i krvoproliće, koje je učinjeno 1. travnja god. 1919. u selu Babska-Novak u Srijemu 1. travnja 1919., dakle svega nekoliko mjeseci nakon okupacije. Taj čin srpske soldateske samo je jedan dio od onoga, što se je dogadjalo u Hrvatskoj kroz 20 godina.

To krvoproliće odigralo se ovako: 1. travnja 1919.. prije 6 sati ujutro bez općinskog povjerenika došlo je 6 srpskih vojnika s narednikom u kuću Ivana Babića. Oni su odmah zatražili od domaćice Klare Babić jedno uže, da joj vežu sina Marijana Babića.

U isto vrijeme su počeli srpski vojnici, da tuku s kundacima Marijana i Marka Babića. — Marijan ih je upitao — zašto to čine. Oni su mu odgovorili: »Zato, jer ste Vi protiv dinastije i hoćete republiku«.

U pokrajnoj sobi je starješina zadruge Ivan Babić, otac Marijanov i Markov spavao i probudio se na silnu lupu srpske pljačkaške bande. Vidjevši gdje mu sinove tuku i zlostavljaju, a ne mogavši to podnijeti da mu gospoduje tudjin i ta pljačkaška banda potegao je za puškom i opalio je na srpskoga vojnika Vlajka Arambašića, koji je baš potegao pušku na najmladjeg sina Marka. Vojnik je bio pogodjen od prvoga naboja i pao je mrtav.

Poslije toga je nastala još žešća pucnjava iz dvorišta u kuću, i Ivan Babić pogodjen od pet naboja pada smrtno ranjen, a najstariji sin Marijan pada isto ranjen s jednim nabojem u grudima. Najmladji brat Marko ozlijedjen po glavi od vojnika uspio je pobjeći sa srednjim bratom Martinom.

Ivan Babić i najstariji sin Marijan ostali su u sobi ranjeni, dok nisu stigli srpski vojnici, gdje su Ivana Babića kundacima dotukli, a sina mu Marijana izmrcvarili onako, kako samo može »divlja čorda srpska«.

Iza toga žalosnoga prizora nastalo je na veliko pljačkanje, dotle dok nisu ostali samo goli zidovi. Zadruga je u ono vrijeme brojila 13 članova i svi su ostali goli i bosi, jer je ta pljačkaška banda odnijela sve do poslijednje krpice.

Banda razdragana pljačkom nije ni vidila, da je i ranjeni Marijan Babić uspio pobjeći u susjednu kuću, ali ne za dugo; kada su sav plijen odnijeli našli su ranjenoga Marijana po tragu krvi u susjednoj kući. Ostala dva brata Martin i Marko bježali su deset dana po šumama, te izgladnijeli i izmoreni bili su prisiljeni i oni, da se predadu ondašnjim vlastima, koji su ih odmah

---

Dr. Ante Pavelić

Hrvatska borba

(Nastavak)

Nije potrebno danas više spominjati za čim je išla kraljevska diktatura, koja je vladala preko pet i pol godina. Dostatno je sjetiti se onih zakona, koje je ona uvadjala, te mjera i načina, kojima je te zakone provadjala. Napokon, sam dekret, kojim je ona uvedena, govorio je rječito, da je ona uvedena zato, da se nasilnim sredstvima za uvijek uništi ne samo hrvatsku državnu nego i narodnu misao.

U početku diktature bila je nastala potpuna tišina. Užasni pritisak, koji se je bio svalio na narod, na oko je bio prigušio svaki politički život i gibanje. Neki političari u Hrvatskoj stajali su skrštenih ruku, bez ikakove inicijative, nemogući pod novim prilikama nastaviti inače lagodne politike riječi, te ne znajući kakovu bi drugu djelatnost bilo potrebno povesti, a napose ne mogući od svoje mirotvorne politike preći u borbu, koju treba diktaturi primjeniti. U svemu nisu ništa poduzeli, niti su poduzeti kanili, nego su tek čekali, što će biti, a u nadi, da diktatura ne će dugo trajati, nego da će ju Beograd sam ubrzo opozvati, ili da će ga na to prisiliti zapadne demokracije, to jest Francuska i Engleska. Da se još zataška savijest radi nedjelatnosti i vlastite bespomoćnosti, tješilo se je s djetinjim nadama u neki usud, po kojima bi kralj diktator imao u najkraće vrijeme umrijeti, jer da je teško bolestan, pa da će i diktatura uslijed toga odmah prestati. Što više gospoda su na svojim sastancima prvih mjeseci, koje su na večerama od nekoliko zagrebačkih bogatuna održavali, ozbiljno vodila računa o proračunstvu nekoga Srbijanca, po kome proračunstvu ima kralj biti ubijen, naravno vjerujući, da će ga za kratko vrijeme nakon proglašenja diktature ubiti — Srbijanci.

U toj tišini diktatorski je režim postajao sve bučniji i glasniji. Gomilao je dnevno nove zakone, koji su sadržavali ustanove, po kojima se hrvatski narod i hrvatska osebujnost briše i uzakonjuje za uvijek narodno i državno jedinstvo Velike Srbije pod imenom Jugoslavije. Upriličile su se poklonstvene »deputacije«, priredjivale velike skupštine, sve pomoću besplatnih željezničkih karata, a sve zato, da se uvjeri narod i vanjski svijet, da je dotadanji politički život Hrvata prestao za uvijek, a novi sustav i režim da će ostati vječan.

U takvom je stanju započela ustaška oslobodilačka djelatnost. Došla je neočekivano, jer neprijatelj nije očekivao, da će Hrvati poći tim putem borbe. Došla je i provodila se tako snažno, da je državnu vlast zaprepastila. Ona je u kratko vrijeme po svojoj opsežnosti i snažnosti postala jedini suparnik državnoj vlasti u Hrvatskoj, a zapravo i u cijeloj državi, jer ne samo da se nisu ispunile lahke nade, da će Srbijanci kralja maknuti, nego je i u Srbiji sve utihnulo i sagnulo šiju pred kraljevskim diktatom, a toli opjevano slobodoumlje Srbijanaca, odnosno njihova tobožnja nepodvrživost samovladom režima razgolila se u zobanje iz svakih jasala, pa bile one i diktatorske, te ispoljilo u pravoj slici velikosrbstva, u kojemu je bilo glavno, da hrvatska narodna stvar bude uništena, pa makar i po najsramotnijoj diktaturi, koju je kralj, kao prvi Srbin u ime svoje i u ime cijeloga srbstva, bio zaveo.

Sav djelatni otpor bio je izražen u ustaškoj borbi, a ta je borba bila u znaku

uputili na Vojni sud. Iza toga krvavoga obračuna Ivan Babić je sahranjen na groblju u Babskoj-Novaku, a ranjeni mu sin Marijan upućen u Gradjansku bolnicu u Vinkovce, — ali ga odmah premjeste u Vojnu bolnicu, i kada je prizdravio bio je sproveden u Ilok u zatvor, a iz Iloka poslije deset dana preveden je u Petrovaradin, gdje se je našao sa svojom braćom Martinom i Markom i sa još šestoricom osumnjičenih.

O tom uhićenju izvješćuje vojno zapovjedništvo iz Petrovaradina divizijsku oblast u Subotici i zanimljiva je činjenica, da niti vojno zapovjedništvo u Petrovaradinu nema jasnog uvida o tom slučaju.

Taj dopis glasi:

Kralj. srpska komanda Mesta Petrovaradin. Broj: 2949. — 16.-1919 g. VII.

Komandantu Potiske Divizijske oblasti Subotica

Čast mi je izvjestiti komandanta da se u ovdašnjem zatvoru garnizonu nalaze zatvoreni civili iz Babske-Novaka Mata Vohalski, Martin Babić, Stevan Hernaut, Josip Blažević, Antun Madjarac, Marko Franjić i Marinko Babić, koji su sprovedeni ovoj Komandi. Isti su zatvoreni prema naredjenju komandanta Potiske divizijske oblasti službeni broj: 9890. od 1 juna 1919. g. kao sumnjiva lica za delo ubistva vojnika Vlajka Arambašića u Babskoj.

Na taj dopis odgovara divizijska oblast:

Štab. pot. Diviz. Oblasti

Br.: 622. 21. VII. 1919. g. Subotica

Komandantu Mesta - Petrovaradin

Mata Vohalski i drugovi nisu pritvoreni zbog ubistva vojnika Vlajka Arambašića, nego kao nesnosni agitatori današnjeg stanja, mogu zajedno stanovati i dati im veće slobode, kao i bolje obroke.

Njihova molba od 30. VI. ov. god. sprovedena je i o istoj će se doneti rešenje ubrzo.

24. juna 1919. god. Subotica

Komandant general

Potpis nečitljiv v. r.

Već sama činjenica, da je srpska soldateska izvršila krvoproliće u Babićevoj kući dokazuje stanje u Hrvatskoj iz razdoblja prevrata. Politički pritisak je sve teži, a osobito u Srijemu, koji je još prije rata smatran kao podpuno srpska pokrajina. I baš tu htjelo se ugušiti sve što je hrvatsko, i samo krvoproliće u selu Babsko-Novak htjelo se tobože objasniti kao pobuna što se može razabrati i iz jednog izvadka prilično nepismene optužnice koji glasi, prema izvještaju jednog časnika:

Pobuna htela biti, ali smo mi pravovremeno stigli i prikupljen narod rasterali svojim kućama. Cilj pobune je bio protiv dinastije sadanje i hoće republiku. Vodje su bili i to: učitelj Mato Vohalski, kolar Stjepan Hernaut, zidar Josip Blažević, ratari: Marko Franjić, Nikola Kovačević, Antun Brandibur, Joza Kalfić i Marijan Babić. A njihove su pristalice i to: Marko Babić, Martin Babić, Mato Kovačić, Mijo Šeda, Antun Posavac ml., Valentin Ott, Lovro Šimić, Marko Knežević, Antun Madjarac, Ivan Antolović, Marijan Salitrežić, svi su iz Babske-Novaka, imaju i više pristaša, ali se ne može ustanoviti točno koji su.

Saznalo se da je pre neki dan dolazio iz Tovarnika Antun Blašković trg. pomoćnik i da je u društvu bio sa gore imenovanim celog dana što se iz toga videlo da njihov rad o pobuni bude jednovremeno kako u Novaku-Babskoj, tako i u Tovarniku.

Ovo svedoče svojim podpisima tri lica:

Načelnik općine Babska Novak,

Johan Sebauer v. r.

Bilježnik: Mita Pisarević v. r.

Opć. pisar: Antun Durčak v. r.

U ovom slučaju ne može se govoriti o nekoj naivnosti ili neobavještenosti, već o namjernom uništavanju hrvatstva u Srijemu, koje su vlastodršci htjeli izbrisati pod svaku cijenu. Ali krv je ostala neizbrisiva.

---

revolucionarnosti, i to sustavne, sa obilježjem vojničke pripreme i krvavog obračunavanja s režimom i njegovim nosiocima te pomagačima sve do konačnog krvavog i slovitog odstranjenja diktature. Iz početka su mnogi sa nepovjerenjem gledali u tu borbu, ne vjerujući u njezinu snagu i izdržljivost, nu ona je postojala s vremenom sve žešćom i jačom, te je uskoro

s jedne strane cijeli hrvatski narod gledao u njoj jedino oružje i jedinu nadu za oslobodjenje, a s druge je strane ta borba ubijala kod vlasti svaku nadu, da će diktatura moći izvršiti namijenjenu joj ulogu.

Ustaška bezobzirnost u borbi, ne prezanje pred ničim, te ugrožavanje i samoga života vladajućih, pa svijetli primjeri žrtava pojedinih boraca, djelovali su porazno na državnu vlast, a dizali duh i vjeru u hrvatskom narodu, te se je uskoro i gore i dolje počeo dobivati utisak, da će se hrvatski narod odhrvati i to s porazom i režima i države.

Kad je srušena diktatura, našao se je cijeli hrvatski narod jedinstven, oduševljen i prožet duhom revolucionarnim i najborbenijim.

Kod svakog je pojedinca zavladalo osvjedočenje i svijest, da su Hrvati srušili diktaturu, da su nadvladali državni režim, koji je imao hrvatstvo za vazda ugušiti, da diktaturi nije uspjelo stvoriti uvjeta za osiguranje velikosrbskog državnog jedinstva i opstojnost te države, te da će sa nastavkom borbe pod novim okolnostima biti odstranjeni i zadnji ostatci tudjinske vlasti. Sve je to dobilo izražaja u naravnoj provali narodnog oduševljenja. Pod tim je znakom hrvatski narod s onakvim elanom išao u izbore dne 5. svibnja 1935., a zato je i u nekoliko slučajeva nastupao onako bezobzirno u raznim slučajevima sukoba s oružanim državnim organima kakovi su bili slučajevi u brodskom kotaru, te u sukobima s četnicima, kako je to bilo u Kerestincu i drugdje.

A to raspoloženje vlada u hrvatskom narodu i danas. U njem se nije ništa promijenilo. Što više, to je raspoloženje danas dobilo i svoj izraz i svoj stvarni oblik, i to na taj način, da se narod u velikoj većini osjeća jednom velikom ustaškom organizacijom i vojskom, osokoljenom i spremnom na daljnju i zadnju borbu za svoje potpuno i konačno oslobodjenje.

Nu naravno, da stanoviti krug gospode, jedan vrlo uski krug političara i takozvanih »političara« ne ide u tome s narodom, kao što nije s njim ni osjećao ni išao. Mnoga gospoda, koja su bila naučna na lagodno političarenje, koje je od vremena do vremena donašalo i po koju ministarsku stolicu gdje u zakutku beogradske vlade, ne mogu se pomiriti s time, da se nastavi borba, nepomirljiva i za pojedince pogibeljna, koja duduše nosi narodnu slobodu, ali ne nosi neposredno ministarske položaje i ine slične koristi.

Oni su pomislili, da je kakova takova lična sloboda pojedinaca i poneka mogućnost političarenja, što je pad diktature sa sobom donio, najbolja prilika, da se politika hrvatskoga naroda skrene iz prave kolotečine i upravi pravcem Beograda.

To se je dogadjalo onda, kada je i sam neprijatelj bio primoran priznati opstojnost hrvatskoga pitanja, to jest opstojnost **činjenice, da hrvatsko narodno i državno pitanje nije riješeno,**

(Nastavit će se)

HRVATSKOM SELJAKU

Seljaštvo je našlo svoje smirenje u ustaštvu

Naše selo - vjekovni čuvar hrvatstva

U vjekovnoj borbi, koju je vodio hrvatski narod za slobodu, selo nije ostalo po strani. Naprotiv, moglo bi se reći, da je selo bilo prvo, koje je shvatilo vrijednost i svetost slobode, pa je vječno tražilo puteve kojima će poći, da tu toliku željkovanu slobodu ostvari.

Pojava Matije Gupca jest potvrda te činjenice, koja je ujedno bila ostvarenje i vrhunac seljačkog revolta, koji se je skupljao stoljećima i koji je prelazio naslijedjem od koljena na koljeno kao nužni preduvjet slobode, koja se je očekivala i u koju se je vjerovalo.

Sloboda je bila san sviju, sloboda je bila želja sviju, sloboda je prožimala svaku stanicu seljačke duše, ona je vječno lebdjela pred seljačkim očima, koje su bile uprte u nedogledne daljine preko kojih je morala stići.

Toj slobodi trebalo je utrti put.

Selo je znalo i osjećalo, da je pozvano na taj veliki rad, ono je bilo svjesno, da sloboda ne će i ne može doći preko noći, svjesno, da je sloboda nešto veliko, snažno i silno u što se vjeruje kao u božanstvo i što se čeka kao otkupljenje.

Prolazila su stoljeća . . .

Seljaci su prilazili radu, oni su pokazivali dobru volju, oni su vjerovali i nudjali svoja povjerenja »vodjama« — ali su gotovo uvijek bili grozno varani. — Javljali su se sve češće »učitelji«, »vodje«, »pomoćnici«, »prosvjetitelji«, i »dobročinitelji« — ali je selo kraj svih učitelja izgledalo neprosvjećeno, ono je uz sve »vodje« lutalo kojekuda, ono je kraj svih prosvjetitelja ostalo konzervativno.

Tko je tome kriv?

Zar seljak?

On se je borio za goli život, za vlastiti opstanak, za kruh kojeg je jeo i sunce, koje mu je sjalo. Pa kada su mu prijetili otmicom svagdanjeg kruha, kada su mu, moglo bi se reći, monopolizirali sunce, prijetili se smrću, zar se je i u ta vremena moglo govoriti o napretku, svestranom, sveobuhvatnom i brzom napretku, zar se je moglo i smjelo jadikovati na t. zv. zaostalošću, necivilizacijom i sl.?

Svi su ti povici, sve je to lelekanje bilo uzaludno, besmisleno i nepotrebno. — Slobode je bilo željno izlomljeno i prevareno seljaštvo,, sloboda je bila rješenje svih pokusa, brošura, proklamacija i seljakovanja. Taj pojam, pojam slobode, rado su propovijedali demagozi, zavodnici i pljačkaši. oni su prilazili narodu s mnogo obećanja, s mnogo »utješnih riječi«, savjeta, prijedloga i žaljenja. Oni su mu pače i polaskali, oni su ga i pohvalili — samo ako je bilo unosno.

Selo više nije »naše« — ustanovili su »narodni dobrotvori«.

A selo?

Ono se je povuklo, ono se je osvjestilo, pošlo novim putevima. Našlo je rješenje vjekovnoj problematici, vjekovnoj zamršenosti i lutanju.

Čemu sve to?

Bez slobode nema napretka!
Bez slobode nema blagostanja!
Bez slobode nema sreće i zadovoljstva!
Bez slobode nema nezavisne države!
Bez slobode nema života!

Čemu riječi, čemu prazno naklapanje, obećanja i gubljenja u šitnicama?

Trebamo slobodu!

Tu je prestajalo sve. Svi su hrvatski seljaci proživljavali tu veliku spoznaju, svi su osjećali jačinu i svetost njezinog sadržaja, sve je napunjala svijest potrebe ostvarenja tog sadržaja.

Trebamo slobodu!

Sloboda je postala bit seljačkog vjerovanja i cilj u tami lutanja. Jedno je još bilo nerješeno. — Kako, na koji ćemo način doći do te slobode?

Tu je progovorila krv!

Selo je uvidjelo, da se s pljačkašima, tiranima i ubojicama ne može pregovarati. Ono je uvidjelo, da će tirani tek onda razumjeti narodne želje i težnje, kada će iste biti popraćene rikom topova i praskom paklenih strojeva. Selo je uvidjelo, da će samo silom i oružjem u ruci steći toliko željkovanu slobodu. Ono je shvatilo, da samo revolucijom može postići ono što su stotine pokušavale i propovijedale. Revolucija je postala sadržaj seljačke nacionalne duše!

Tada je došlo ustaštvo.

Selo nije u ustaštvu našlo ništa novo. Ono u Ustaškom pokretu nije doživjelo nikakvo iznenadjenje. Ono je uvidjelo, da je ustaštvo izraz svih njihovih nacionalnih težnja, sadržaj svih poriva njihove svijesti, završetak vjekovnog lomljenja, lutanja i umiranja. Ustaški pokret nije prišao selu, nije ni trebao jer je nikao u seljačkoj narodnoj duši, kao plod stoljetnih žrtava i borbe, koju je vodilo hrvatsko selo sa svim tiranima, sa svim pljačkašima i demagozima.

I danas, kada promatramo hrvatske seljake, gdje listom stupaju u Ustaški pokret, ne smijemo se čuditi. Selo je našlo konačno svoje smirenje, ono je kroz ustaštvo polučilo svoju slobodu i u toj će slobodi najdjelatnije poraditi oko vlastite izgradnje.

Selo je počelo živjeti novim životom.

Nema danas više obećanja, korteširanja, ispraznog kadjenja i zamazivanja očiju. Seljaku je danas dana puna zadovoljština za sve one nepravde, koje je pretrpio, za sve prevare, kojima je nasjeo, za sve one žrtve, koje je doprinjeo za ostvarenje i usrećenje ustaške Hrvatske. I kada bi se danas, nakon osnutka N. D. H., našlo ljudi, koji bi te činjenice pokušali opovrći, ili rad ustaške Hrvatske ometati, seljaci bi bili prvi, koji bi te izrode kaznili.

Bu.

HRVATSKOM RADNIKU

Mladi radnici u ustaškom pokretu

Rješavanje radničkog pitanja u novom duhu

Slobodarstvo, koje su posljednji vjekovi unijeli u život čovječanstva, donijelo je toliko zla, da ono prevladava dobro. Osobito je krivo preveli-koj bijedi širokih slojeva, t. j. onih slojeva naroda, koji po svojoj svijesti i po svom stupnju razvijenosti još nisu bili sposobni za proživljavanje slobode, dok su oni drugi, koji su se snašli, bezobzirno iskorišćavali prilike, koje su im se pružale.

Da vidimo, u kakvo je stanje slobodarstvo (liberalizam) uvuklo radništvo, osobito mlado radništvo, ono radništvo, koje treba postati temelj jednoga korisnog staleža i budućnost naroda.

Nije teško ustanoviti, da većina mladih radnika živi i radi u takvim ćudorednim, staleškim i zdravstvenim prilikama, da je to sramota za europsku kulturu, za našu narodnu svijest, i za naše kršćansko uvjerenje. To radja najtežim posljedicama za budućnost mladih radnika i za dobro naroda. Propast ćudorednog života, a da se o vjerskom i ne govori, tjelesna zaostalost, sebični duh, duh mržnje prema svima, koji su jači, sposobniji, koji imaju više uspjeha, krivo shvaćanje staleške svijesti i pomanjkanje staleškog ponosa, sve to pokazuje žalosnu zapuštenost, u kojoj se stvarno svuda nalazi radnička mladež.

Kod nas je to možda bilo i gore, nego drugdje, jer uza sve vrijedne napore, u Hrvatskoj nije uspjelo okupiti mlade radnike u gibanje, koje bi ispravno shvaćalo radničke potrebe, koje bi se najiskrenije zauzelo za radničku mladež, u kojem bi ona osjećala svoj zaklon, svoju podporu, svoj oslon; gibanje, koje bi svi mladi hrvatski radnici osjećali kao svoje, kao dostojno i sposobno, da ih brani i za njih se bori. Dok su drugi imali takve pokrete, kod nas su se mnoga najiskrenija nastojanja razbijala na nerazumijevanju samih mladih radnika, na promičbenoj djelatnosti boljševizma ili konačno na nesposobnosti vodja, koji su dobro htjeli, ali nisu znali to ostvariti.

Pogreške su bile u tom, što su svi krivo postavljali pitanje hrvatske radničke mladeži. Proći ćemo razvoj malога šegrta, da vidimo, u čemu je to njegovo pitanje, gdje je izvor zla, u koje je on ukopan protiv svoje volje, protiv volje društva, protiv probitaka zajednice.

Kad je svršio pučku školu, malo koji dječak u gradu, a pogotovo na selu ima prilike nastaviti školovanje. Njega u gradu čeka zanat, a na selu paša. Dijete u gradu bez ikakvoga daljega pogleda na život, bez ikakvoga iskustva i bez pametnoga i iskusnog savjetnika bira obrt, koji će naučiti. Daleko je od toga, da traži obrt u kojem se osjeća pomanjkanje radne snage, kako bi to bilo za zajednicu najprobitačnije, još dalje je od toga, da se za odredjenu struku odluči tek nakon što su ispitane njegove sposobnosti na temelju naučnih metoda.

Preko tri godine dolazi šegrt u istu radionicu, najčešće zdravstveno pogibeljnu i odraslim ljudima, mračnu, skučenu, svu u neredu. Sretan je, ako u njoj još ne spava i ne jede. Ali on tu nije zatvoren, on dolazi u dodir s pomoćnicima, radnicima, mušterijama, dolazi u dodir sa životom. Žalosno je, što u tom životu, kojega on tu upoznaje i kojega proživljava snagom svoga mladenaštva najčešće nema ničega vedroga, utješnoga, velikoga, što bi ga dizalo, podučavalo, vodilo k dobru, što bi ga odgojilo.

Već prvih dana od pomoćnika nauči masne viceve, proste pjesme, bezobrazno i bezobzirno bockanje, dobiva slike golotinje. Osim toga pomoćnici s njime zlo postupaju i surovi su. Šegrt brzo nauči, da im treba jednako odgovoriti, ako želi da ih se otrese. Siromaštvo ga sili na zanemarenost u odijevanju, zapuštenost u svemu, a to vodi do zapuštenosti duha i srca. Svi ga tuku, psuju, vrijedjaju, kvare, oskvrnjuju stid, uče bezobrazluku, neuljudnosti i nepoštivanju, a taj mali šegrt je čovjek, koji je još slab, plah, koji se osjeća sam, zapušten od svih, često bez roditelja, bez ozbiljne i poštene pažnje svoga gospodara i on **m o r a s t r a d a t i**.

Dok su neki njegovi vršnjaci toliko sretni, da im roditelji imaju novaca ili su po svom društvenom položaju na takvoj visini, da mogu odgoju svoje djece posvetiti više vremena, nego roditelji radnici ili imaju takve roditelje, koji s najvećim žrtvama daju odgoj svojoj djeci, dotle mladi radnik, mali šegrt toga najčešće nema. Ako tzv. bolji roditelji uvide, da im se dijete druži s nevaljalim drugovima, oni nadju načina, kako da ga iz toga društva izvuku, te ga tako sačuvaju. A mali šegrt, on mora ostati živjeti u tom društvu, njemu je zla sudbina upravo namijenila, da on sačinjava to društvo, da mu bude kvasac. Zar to ne dokazuje izreka, koju tako često čujemo: zao, pokvaren je, vlada se kao šegrt. U tom je, eto, sve zlo. Mali šegrt mora započeti život u sredini, u kojoj je kao predodredjen da strada, on je ne može promijeniti, ne može ni pobjeći iz nje, jer treba se hraniti, brinuti za budućnost, a konačno u gotovo svim obrtničkim radionicama je položaj isti. Mali šegrt ne može promijeniti ni obrtnika, ni njegove pomoćnike. Tako on mora poći po zlu, osobito zato, što na njega mnogo snažnije djeluje nevaljalo, nego dobro, loši nego bolji drugovi, bučniji, bezobzirniji i oni koji se pokvarenošću hvale, nego oni, koji su pošteni.

Uza sve to dijete slabo jede, pere se rijetko, spava i stanuje u nezdravim stanovima, odijeva se oskudno.

Medjutim, tek sada dolazi najvažnije. U to vrijeme on **d o ž i v l j a v a k r i z u m l a d e n a č k e d o b i**, t. j. u doba šegrtovanja doživljava on u sebi veliku promjenu. On od djeteta postaje čovjek. To je tzv. pubertet (mladenaštvo), kad je dijete zbunjeno, ne razumije samo sebe, razigrano, srdito na sve, nepažljivo, često voli krasti i t. d. Takvo stanje zahtijeva **n a j v i š u o b a z r i v o s t i s t r p l j i v o s t**, pažnju, kakvu može pružiti samo dobra mati. A gospodar sve to kod šegrta liječi čuškama, »kalfe« pogrdnim i porugljivim riječima. Mlada duša, koja je tada najosjetljivija, koja se izgradjuje, **d o b i v a u d a r c e**, a ne njegu, u njemu ubijaju čovjeka, mjesto da mu ga pomognu izgraditi. Mjesto najboljega dolazi u mladu dušu **n a j g o r e**.

Sigurno je, da su pojedinci bili i ostat će nemoćni. Trebaju se udružiti. Oni trebaju svoj pokret, svoje gibanje, u kojemu će **s a m i n o s i t i t e r e t s v o j e b o r b e z a b o l j e d a n e**, ali u kojemu će i osjećati da nisu sami, da **d o n j i h s t o j i d r u g, k o j i i s t o o s j e ć a, i s t o m i s l i, z a i s t o s e b o r i**.

T o i t a k v o g i b a n j e n a ć i ć e m l a d i h r v a t s k i r a d n i c i u r e d o v i m a h r v a t s k o g u s t a š k o g p o k r e t a

F. RUBINA

IZ USTAŠKE VOJNICE

Poglavnik medju ustaškim odredima na Kordunu

Ustaška vojska — čuvar Nove Hrvatske

Na Staru godinu Poglavnik je obišao ustaške odrede i položaje na Kordunu, gdje je započelo čišćenje odmetničkih bandi i odlučna borba s onima čije će uništenje značiti učvršćenje naše snage i borbenosti. Posljednji dan godine 1941. Poglavnik je proveo medju svojim ustašama i medju oružanim snagama Nezavisne Države Hrvatske, i kao da je na taj način još jače istaknuta simbolika prošle godine 1941., godine ustaške revolucije i ustaške borbe, godine ustaških žrtava i slobode. Taj pohod medju one, koji devet mjeseci nakon revolucionarnoga pohoda osjećaju Hrvatsku, kao snagu i kao obnovu velikih povijesnih časova i kao uvjerenje, da ono, što je niklo iz krvi i što će isto tako biti branjeno i zajamčeno krvlju, ne će i ne može propasti, jer krv je ona vjekovna snaga, koja je jača od svih sudbinskih iskušenja, jača od svih nemogućnosti i zapreka, jaka kao odporna snaga čovjeka i zemlje, jaka kao Hrvatska!

Nakon devet mjeseci rada i izgradnje, Poglavnik se na svršetku jednog velikog razdoblja svraća medju svoje ustaške odrede, u redove ustaške vojnice, da zajedno s njima osjeti duljinu prevaljenog puta, kad se prije devet mjeseci vratio u domovinu okružen prvim ustaškim odredom, koji je postao ona jezgra, oko koje se okuplja sve ono što vjekovima leži u dušama hrvatskih sinova, kao vojnička snaga i ratnička slava naroda. I devet mjeseci prošlo je u radu i izgradnji revolucionarnih tekovina, kad je Hrvatska proživjela svoj snažni unutrašnji potres, i kad se jasno zacrtao naš put u novoj godini, naš put u budućnost, naš put u život!

Povučena je oštra granica izmedju dva svijeta u našoj sredini, izmedju starog i novog svijeta, izmedju onih, koji na sebi nose svu baštinu neuspjeha i grijeha, svu baštinu prokletstva i zla i znak neminovne propasti i izmedju novog naraštaja snage i revolucije, novog naraštaja. borbenosti i budućnosti. S novom godinom ta borba ulazi u konačno razdoblje, i poslije te borbe ostat će samo jedno: ostat će jaka ustaška Hrvatska, ostat će vjera u njezinu snagu i budućnost, a sve drugo mora nestati zauvijek. Borba je naš vjekovni program, krv je naša vjekovna žrtva i dok je završen prvi dio, stvaranje slobodne Hrvatske, sada dolazi drugi dio, borba za izgradnju, borba za čišćenje svega onoga što je medju nama ostalo kao ostatci tamne prošlosti. Ta borba započinje, i ona znači nastavak ustaške spremnosti i hrabrosti i očeličenje naših redova. Nijednog časa nijesmo posumnjali u našu snagu, nijednog časa nijesmo posumnjali u našu budućnost, svijesni, da je borba naš životni put, i da je krv žrtva iskupljenja i očišćenja.

Ustaška krv prolijevala se u danima tiranije, ustaška krv prolijevala se i u danima prevrata, kad je ta tiranija slomljena krvlju mučenika i boraca, ista se krv prolijeva i danas u bregovima Bosne i Korduna, ali možda nikada u povijesti nijesmo bili spremniji da ju prolijevamo, možda nikada nijesmo osjetili njezinu snagu i značenje, jer krv nas je oslobodila, krv nas je spasila i krv će nas očuvati. Borbena ustaška krv.

Progonili su nas — nijesmo se bojali krvi!

Borili smo se — krvarili smo!

I u toj krvi smo ojačali, i toj smo krvi vjerovali, u nju vjerujemo i znademo, da ustaška krv znači brisanje svega onoga što nije hrvatsko, i sve ono što nije s nama i što je protiv nas, mora nestati zauvijek.

Ta ustaška krv slomila je jednu balkansku državu i ta ista krv slomit će ostatke te balkanske države u bosanskim planinama, slomit će ih na putu do izgradnje slobodne velike i ustaške Hrvatske. Nikada nijesmo bili svijesniji nego sada, kad smo proživjeli devet mjeseci u slobodnoj Hrvatskoj, nikada nijesmo više vjerovali u vlastitu snagu, kad vidimo i osjećamo, da je naša oružana snaga veća iz dana u dan, i da ustaška vojnica iz jezgre pionira postaje falanga snage i borbenosti, falanga hrvatstva i budućnosti.

»Ustaška se vojska diže
Osvetnika silan broj ...«

Diže se vojska ustaša, vojska osvetnika, vojska jednog naroda, koji je uvjeren, da završava zadnje poglavlje svoje povijesne Golgote, i da osigurava budućnost vječne, velike i ustaške Hrvatske.

Poglavnik na položajima na Kordunu

Krvi se nijesmo bojali. Krv je bila naš put do oslobodjenja, krv je naš put do našeg političkog smirenja. To vjerujemo, to znademo i očekujemo mirnu budućnost.

I sam Poglavnik došao je medju svoje ustaške odrede, došao je medju svoju oružanu snagu, da zajedno s njima osjeti veličinu i sigurnost Hrvatske, koja leži u njezinoj oružanoj snazi i spremnosti ustaških odreda.

IZ USTAŠKIH REDOVA

IZ BJELOVARA

Zadnjih mjeseci, osobito mjeseca studena i prosinca razabire se u Bjelovaru i okolici velika djelatnost ustaških redova. Prije svega osnivaju se ustaški rojevi i tabori, u kojima se odmah počinje najdjelatnijim radom na svim poljima. Ne zaboravlja se ni na duševnu naobrazbu, pa se uz bolju predizobrazbu uz razna predavanja posvećuje velika pažnja kulturnoj i duševnoj izgradnji pojedinaca i cjeline. Ustaškoj mladeži i ostalim odraslim članovima Ustaškog pokreta drže se predavnja o razvoju i biti Ustaškog pokreta, o historijatu ustaške borbe i slično. — U mjesecu prosincu zapažena je u Bjelovaru velika djelatnost ustaških redova oko skupljanja priloga za pomoć, gdje se osobito isticala ustaška mladež. U korist »Pomoći« priredio je ustaški tabor u Bjelovaru priredbu, na kojoj su se sabirali darovi za naše vojnike na Istočnom bojištu. Te priredbe slijedile su uzastopce 6., 13., 21. i 25. prosinca, na kojima su se izvodile deklamcije, razne vesele i ozbiljne priredbe, a nije se zaboravilo ni na predavanja, koje su obavljali razni ustaški dužnostnici.

IZ KARLOVCA

Karlovac je uvidio, da Ustaški pokret treba mladih, izgradjenih i poletnih ljudi, koji će nastaviti djelo Poglavnika, koji će poći putem ustaša prvoboraca i njima sličnih. A takve ljude izgradit će samo škole za ustaške dužnostnike, koje se već otvaraju po svim gradovima i većim mjestima diljem domovine. Neposredno prije Nove godine u Domu ustaške mladeži u Karlovcu započeo je tečaj ustaških rojnika. Do sada se upisalo u tečaj preko 50 polaznika iz čitavog područja vel. župe Pokuplje. Mladići pokazuju najbolju volju i smisao za solidan rad u školi, pa će Ustaški pokret, nadamo se, u najskorije vrijeme imati lijepi broj izgradjenih ustaških rojnika, koji će nastaviti djelo Poglavnika i ustaške vlade na području cijele velike župe Pokuplje.

IZ GOSPIĆA

Kao plod napadaja i pljačkanja četničko komunističkih banda po hrvatskim krajevima imamo danas mnogo ranjenih hrvatskih mladića, koji leže po raznim bolnicama. Tako je veći broj naših hrabrih ustaških boraca smješten u državnu bolnicu u Gospiću. Ovih je dana posjetio veliki župan Like i Gacke ministar Frković ove hrabre domobrane i ustaše, kako bi i oni uvidjeli, da na njih nije zaboravila ustaška Hrvatska i njezini predstavnici, nego kako će ostati vječno njihovo herojsko djelo menju nama, u koje će upirati oči naša pokoljenja. Vel. župan je pošao od kreveta do kreveta, zanimajući se za svakog pojedinca, za zdravlje, za ranu, za kritičan čas, u kojem je bio ranjen, i sl. Svaki stisak ruke, svaki zahvalni pogled i dobra riječ sjedinjavala je borce s velikim županom, bližila je njihove duše, koje teže i rade za sreću ustaške Hrvatske. Božić je dobio neko ljepše, intimnije i obiteljsko značenje, veliki je župan postao u neku ruku otac svih ranjenika, koji su se žrtvovali za ustašku Hrvatsku. Čim se veliki župan pojavio u sobama bolnice, lakši ranjenici prilazili su velikom županu vedra lica, s ugodnim iznenadjenjem u očima, zahvaljivali se za posjet i pažnju koju im posvećuje. Veliki je župan tom prilikom održao ranjenicima govor, u kojem je izmedju ostalog rekao i ovo: »Dolazim, ranjeni drugovi, po nalogu Poglavnika i po vlastitoj želji, da vas posjetim, da vas pozdravim i da vam zaželim sretne i vesele božićne blagdane. Lika, koja neprestano krvari, najbolje razumije vaše duševne i tjelesne patnje. Vaše su rane našeg naroda i zbog toga naš Poglavnik najviše vodi brigu o vama. Božja je volja bila, da ste ostali na životu; budite ponosni, što ste bili spremni dati svoj prinos u krvi na oltar države i za Poglavnika, a vjerujte, da će vam Poglavnikova Hrvatska osigurati sretnu budućnost«.

IZ KRAPINE

Ustaški logor u Krapini uspio je u najkraćem vremenu svoga djelovanja postići lijepe uspjehe. Jedan od najvećih jest konačno uredjenje Doma Ljudevita Gaja, koji je sagradjen po hrvatskim društvima još prije sokolskog pošovanja u Jugoslaviji, i koji je nažalost služboval dugo vremena širenju srpskih težnja medju hrvatskim seljacima, ali, koji je danas upotrebljen u svrhe za koje je bio izgradjen. Ustaška Hrvatska rješava sve zapletaje brzo i temeljito Tako je riješila i pitanje ustaškog doma u Krapini. Dok je do nedavna ta zgrada bila siva, zapuštena i zanemarena, danas je nastojanjem mladih ustaša postala jedna od najljepših zgrada u Zagorju. Dom ima nekoliko izvanredno opremljenih dvorana, a osim toga izvedeni su mnogi popravci i renovacije, tako da je čitav dom dobio jednu novu sliku. Svečano otvorenje dom bilo je na silvestarsko veče, kada je mjesni ustaški logor priredio uspjelu priredbu, od koje je čisti prihod bio namijenjen ustaškoj siromašnoj mladeži. Na toj priredbi je sudjelovalo društvo »Zagorac«, predstavnici i članstvo Hrvatskog radničkog saveza i mnoge druge kulturne i humane ustanove. Najsvečaniji čas bilo je pjevanje »Lijepe naše«, koju su svi složno pjevali, odavajući počast uzdignutim desnicama. Na koncu je održao općinski načelnik kratki govor, u kome je naglasio, da će ustaše Hrvatskog Zagorja biti vječno odani Poglavniku i ustaškoj Hrvatskoj.

IZ SV. IVANA ZELINE

U nedjelju pred Božić bio je ovdje sastanak svih ustaških zbirnika i tabornika ustaškog logora Sv. Ivan Zelina. Na isti sastanak, koji je nadasve uspio, došao je kao izaslanik Gl. Ustaškog Stana Poglavni pobočnik g. Blaž Lorković, koji je održao programatsko ideološki govor. U svom dvosatnom razlaganju iznio je postanak i tok ustaške borbe, cilj i način nastavka rada. Češće je bio prekidan poklicima oduševljenja i odobravanja.

Poslije njega govorio je izaslanik stožera Prigorje, a na koncu ovamo postavljeni povjerenik Glavnog Ustaškog Stana Korenički. Isti je temperamentno navijestio energično obračunavanje s nevaljalštinom i istrebljenje svega, što je protivno novoj Evropi i mladoj Hrvatskoj. Zbirnici su sa ovog sastanka ponijeli svojim domovima i selima, koji se nalaze i trideset kilometara udaljeni, mnogo nove snage i volje, kao što je imadu oni sami, koji nisu žalili po ovoj zimi i smrzavici propješačiti toliki put, da čuju riječi svojih predpostavljenih, te obogativši se time uzmognu uspješnije nastaviti s radom za Dom i Poglavnika! Preporučamo zato svim logorima, da uvedu mjesečne sastanke, jer su se ovdje (ovo je već drugi) pokazali kao vrlo korisni i potrebni.

Ustaški tabor Sv. Ivan Zelina preuzeo je bivšu čitaonicu u ovom mjestu, koja je već davno prestala s aktivnim radom. Popaljene su novine i knjige, koje ne odgovaraju hrvatskom duhu, te će se popuniti s novim. Interes za čitaonicu je medju širim obrtničkim slojevima, koji su ovdje srčika i mjesta i hrvatstva, vrlo velik i dosadašnji sastanci uspjeli su nadasve, i rad pod lozinkom sve »za Poglavnika i Dom« cvate.

PREGLED DOGODJAJA

U domovini

U utorak 30. prosinca prije podne održana je pod predsjedanjem Poglavnika sjednica Hrvatske državne vlade, kojoj su prisustvovali svi ministri i državni tajnici. Na sjednici je državni rizničar dr. Košak podnio obrazloženi prijedlog državnog proračuna za godinu 1942. Nakon opširnog izvještaja državnog rizničara dra Košaka, Poglavnik i cijela Hrvatska državna vlada jednoglasno su prihvatili i odobrili državni proračun za g. 1942. u ukupnom iznosu od 10.891,203.000 Kn.

— Zadnji dan stare godine proveo je Poglavnik na Kordunu medju svojim ustašama i domobranima, u krajevima gdje su do nedavna pljačkale četničko-komunističke bande. Tu je Poglavnik zajedno s pratnjom razgledao položaje i jedinice ustaških četa zanimajući se za sve sitnice, koje su u vezi sa životom njegovih boraca. Na Boviću, u sjedištu zapovjedništva, zadržao se Poglavnik dulje vrijeme u razgovoru sa zapovjednicima ustaških postrojbi, domobranaca i hrvatskih oružnika.

— Državni tajnik za javne radove ing. Ivo Bulić dao je kratki prikaz osam-mjesečne djelatnosti na polju javnih radova na području Nezavisne Države Hrvatske. U ovih proteklih osam mjeseci odobreno je po odredbama Poglavnika izvanrednih navjera za javne radove u ukupnom iznosu od 1.434,287.000. Prva je briga bila, da se poprave oštećene i porušene ceste i mostovi. Od cjelokupne duljine od 15.480 km bivših državnih i banovinskih cesta bilo je preko jedne trećine neuporabivih. Na ovim radovima uzdržavanja i popravaka cesta i mostova utrošeno je oko 430 milijuna Kn. Naročitu je brigu obratila vlada na izvedbu potrebnih meliracionih i sredbenih radova. Ovo je pitanje za našu državu od osobite važnosti, jer su štete, koje narodna i državna imovina trpi od svakogodišnjih poplava i neuredjenih vodotoka veoma velike. Vrijednost svih ustupljenih radova iznosi oko 189,000.000 Kn. Za popravak i obnovu državnih zgrada kao i za nastavak započetih javnih gradjevina izdana je suma od 300,000.000 Kn.

— Uoči Kurban Bajrama govorio je preko krugovala Poglavni Pobočnik prof. Alija Šuljak, koji je u ime ustaškog Poglavnika i Doglavnika Vojskovodje Kvaternika čestitao bajramske praznike hrvatskim dobrovoljcima na istočnom bojištu. Medju ostalim rekao je i ovo:

Hrabri domobrani, sinovi Bosne ponosne i kršne Hercegovine, budite vi napose sretni što se danas nalazite u ovoj velikoj borbi i što tako vršite svoju svetu dužnost. Neprijatelj koji je mislio zavladati cijelim svijetom, htio je, a to mu je i bila najveća želja, da baš u vašoj domovini istrese svou najveću mržnju. Naš vjekovni dušmanin udružen sa židovskom klikom htio je da za uvijek nestane Istama i hrvatskih Muslimana. Dokaz tih zločinačkih namjera je naše 23-godišnje robovanje u krvavoj Jugoslaviji, kada su hrvatski Muslimani bili svedeni na prosjački štap. Dokaz je i naša sadašnjost kada neprijatelj u svom posljednjem smrtnom trzaju nastoji svim podlim sredstvima uništiti sve što je muslimansko, sve što je hrvatsko.. U povijesti su besprimjerna njihova nedjela, kojim hvala Poglavniku i borbi cijelog našeg naroda, dolazi kraj.

Svijesni dužnosti, koje ste preuzeli, vi dočekujete i drugi Bajram daleko od svojih milih i dragih, daleko od svojih domova, kasaba i sela, daleko od svoje oslobodjene Herceg-Bosne.

— Poglavnik je na Borongaju posjetio zrakoplovnu školu i prisustvovao vježbama jata hrvatskih zrakoplova, koje su pokazale veliku vještinu hrvatskih zrakoplovaca. Tom je zgodom zapovjednik hrvatskih zračnih snaga predao Poglavniku iz počasti letilački znak hrvatskog zrakoplovstva. Prigodom predaje počasnog letilačkog znaka održao je pukovnik Kren kraći govor u kojem je naglasio da su hrvatski zrakoplovci ponosni što mogu svom Poglavniku podijeliti počasni letilački znak i da su uvijek spremni da svakom prilikom brane hrvatsko nebo. Poglavnik je primio počasni letilački znak, zahvalio se zapovjedniku naših zračnih snaga pukovniku Krenu naglasivši neka svi hrvatski zrakoplovci znadu da u svom Poglavniku imaju uvijek najvećeg zaštitnika i prijatelja.

S ratišta

Komorski odsjek carskog glavnog stana objavio je da su japanski pomorski zrakoplovi oborili u sadanjim borbama s neprijateljem 56 zrakoplova, potopili jedan razarač i dvije podmornice a osim toga uništili su brojne hangare i spremišta ulja.

— Već 29. prosinca javile su japanske novine da su japanske čete, koje napreduju duž zapadne obale Malaje 26. o. mj. stigle do rijeke Perak. Time je ujedno zaposjednuta cijela pokrajina Perak. Poslije prelaza spomenute rijeke rat na Malajskom poluotoku ušao je u drugo razdoblje. Japanci napreduju sve dalje prema jugu, te su već zaposjeli neke važne strateške točke južno od rijeke Perak.

Prema vijestima engleskog izvora može se ustvrditi da su žene i djeca napustile Singapur, jer je prehrambeni položaj iz dana u dan sve teži i iz dana u dan opasnost od invazije Japanaca je sve veća. Krugovali iz Singapura javljaju da su stanovnici grada proveli već četvrtu noć u zakloništima od zračnih napadaja. Japanski su zrakoplovi četiri puta napali vojničke ciljeve u jednoj jedinoj noći od petka na subotu.

— Britanska izvještajna služba javlja da se na Sumatri u blizini Medana vode borbe izmedju nizozemskih četa i japanskih padobranaca. O japanskim operacijama protiv Nizozemske Indije naknadno se javlja iz Surabaye da je prilikom bombardiranja uzletišta Medan pogodjena bombom zgrada Nizozemskog zrakoplovnog društva. Tom je zgodom na uzletištu ubijeno 20 osoba, a 40 ih je ranjeno.

— U vremenu od 1. siječnja do 31. prosinca 1941. godine izgubili su Britanci 8.727 zrakoplova u borbi s njemačkim oružjem.

— Njemački listovi ovih dana objavljuju vijest o padu Manile, te ističu važnost tog dogodjaja. Listovi naglašuju da pad Manile znači slom čitavog američkog obrambenog sustava na Filipinima. Takodjer i talijansko novinstvo komentira pad Manile pa ističe da je Manila poslije Hong Konga drugi veliki grad jednog naroda prekomorske rase, koji je sada u japanskim rukama. Pad Manile je veoma teška i porazna činjenica za London i Washington, jer su time izgubili jedno jako uporište, a Japanci opet dobili jednu važnu stratešku točku za daljnje napredovanje.

— U južnom dijelu Filipinskih otoka iskrcali su se novi odjeli japanskih četa. Japanski listovi naglašuju da pad Manile znači pad Filipina i uništenje američke azijske mornarice, koja je trebala braniti ovo otočje. Američko je brodovlje u tako kritičnom položaju da im je onemgućen svaki bijeg.

— Vrhovno zapovjedništvo njemačke oružane snage objavljuje da su njemačke čete ujedinjene s rumunjskim vojnim jedinicama poduzele navalne mjere protiv tvrdjave Sevastopolj. Unatoč strašnog nevremena i jakog otpora neprijatelja uspjelo je njemačkim i rumunjskim borbenim snagama osvojiti velik broj neprijateljskih oklopljenih kola, razoriti neke obrambene uredjaje pa je na taj način postignut duboki prodor u neprijateljski obrambeni sustav.

Ustaštvo je nosilac novog poredka

Revolucija nove države i novog čovjeka

Nezavisna Država Hrvatska je činjenica; činjenica na radost i sreću sinova svojih, činjenica na strah i nesreću svih svojih, svih naših neprijatelja.

Time je dovršen prvi dio Poglavnikova životnog djela.

Drugi dio je izgradnja Nezavisne Države Hrvatske, dio po svojoj važnosti, zamašitosti, težini i sudbonosnosti od prvog najvećeg značenja.

Poglavnikova Hrvatska mora biti sretni dom svih sinova svojih, blagosloveno ognjište, s kojega će plamtjeti vječna vatra našeg rodoljublja, naše vjere u Poglavnika, naše ljubavi za Hrvatsku, naše snage i spremnosti, da tu dragu zemlju volimo, čuvamo, izgradjujemo sa svim snagama svojim, sa svim sposobnostima svojim, sa svim osjećajima i sa svim životima svojim; da za tu zemlju živimo, a da za tu zemlju, ako bi ustrebalo, i umiremo.

Nezavisna Država Hrvatska je ustaška država. Zato svaki njezin sin mora biti ustaša; ustaša po svojim mislima, po svojim djelima, po svojim željama, po svom radu, po svem svom djelovanju; ustaša po svom životu, posebničkom i javnom, ustaša po svojoj smrti.

Nije ustaša samo obrana države, samo stražar i branič njezin, samo hrabri vojnik i borac. Nije ustaštvo samo pojam junaštva. Ustaštvo je pojam novog poredka. Ustaštvo nosi novo ćudoredje. Ustaštvo je revolucija, ne samo državna, nego i posebnička, osjećajna, misaona, voljna revolucija. Ustaštvo je naša vjera, naša fanatična vjera. Ustaštvo je pojam novog čovjeka. Tog novog čovjeka treba stvoriti. Izgradnja Hrvatske počinje od nas, od svakog pojedinca, od svakog njezinog sina. Svi mi moramo postati novi ljudi, ljudi visoka ćudoredja, ljudi ponosna i čista čela, ljudi ravna puta, ljudi čistih i uvijek otkrivenih računa, ljudi bez tajnih, bez mračnih misli, ljudi osjetljive, uvijek budne savjesti. To znači biti ustaša. To znači spoznati bit ustaštva. Ne nasilnik, nego elita svog naroda, najbolji medju dobrima, najrevniji medju revnima, žarki rodoljub medju dobrim rodoljubima, najčasniji medju časnima. To je ustaša, to je ponos svoga naroda, to je nada svoje države. Takvog ustašu moramo svi mi u sebi izgraditi. Svi mi moramo od sebe stvoriti novog čovjeka, čovjeka prožeta rodoljubl'em, čašću, ćudoredjem. Jer sve počinje od čovjeka. I štogod naša Hrvatska bude imala više ljudi, a ne razlomaka, ljudi značajeva, svijesnih domoljuba, to je i bit će njezina i sadašnjost i budućnost i sretnija i sigurnija. Sve počinje od čovjeka, sve počiva na čovjeku. Zato mi moramo stvoriti novog čovjeka. I takav će čovjek obnoviti naše društvo i cijelu našu domovinu. Takav ustaški čovjek treba ustaškoj Poglavnikovoj Hrvatskoj. U pojmu tog novog, ustaškog čovjeka bitno je sadržana temeljita, korijenita revolucija svih osjećaja, misli, shvaćanja, djelovanja. Kao što naša država nije nasljednica nikakvih tudjinskih tvorevina, koje su na ovom našom krvlju natopljenom svetom tlu nastajale kroz minula stoljeća, tako ni ustaški čovjek ne smije u novu, posve novu, na stoljetnim starim temeljima uskrsnulu Hrvatsku unositi nećudoredje tudjinskog života. Čovjek je pokvarljiv, lako prima mane, lako prihvaća zle navike, ali hrvatski se čovjek mora trgnuti, prekinuti sa svim zlim navikama, jer teško onome, koji se

usudi okaljati uzvišenu, veliku misao ustaštva. Za novu, ustašku Poglavnikovu Hrvatsku — novi ustaški čovjek, čovjek Poglavnikove vjere, Poglavnikove izdržljivosti, Poglavnikove snage, Poglavnikova rodoljublja, Poglavnikova ćuroredja. Makar smo unaprijed svijesni, da su Njegove osebine nenadmašivog, bezprimjernog rodoljuba i čovjeka nedostižive, ali svejedno moramo postaviti pred svoje oči samo tako velik ideal, da bismo se, težeći za njim, bar donekle odužili svom vremenu. To je naša dužnost, jer naša je neodgodiva dužnost sačuvati ovu državu. To je naša dužnost prema prošlim naraštajima, koji su čeznuli, radili i ginuli za samostalnom državom.

Ustaštvo je revolucija; revolucija naših duša, revolucija naših savjesti, revolucija našeg posebničkog i javnog života. Ustaštvo znači revoluciju u našem djelovanju, u našim nastojanjima. Ustaštvo je revolucija obiteljskog, društvenog, gospodarskog, nacionalnog života. Zato ustaštvo mora duboko prožeti i našu književnost, i naše mudroslovlje, i našu nauku, i našu glazbu, i naše slikarstvo i sve druge osjećajne, misaone i radne djelatnosti stvaratastva.

Ustaška Hrvatska imade pred svojim očima samo veliki lik svog Poglavnika. Za njim je čitava Hrvatska iz dubine duše čeznula u svojim tamnim noćima, koje su se nad nju bile spustile, govorila, o Njemu sanjala; žudila je Hrvatska za tim svojim najvećim sinom. Laž bi bilo reći, da nije sva Hrvatska uz Poglavnika — bila, da jest, i da će uvijek biti, jer svaki Hrvat uvijek je bio za samostalnu državu Hrvatsku. Bilo je neko vrijeme, kad smo mislili, da imademo Njegova zamjenika, kad smo se nadali, da se ovdje radi prema Njegovim željama, ali On je uvijek bio prvi, uvijek glavni, uvijek najdraži, on daleki, a tako bliz i mio srcu našem. Čitava Hrvatska je iz dubine svoje duše pjevala:

Vrati se, Ante, Hrvatska Te zove,

Njemu je pjevalo naše divno hrvatsko more; njemu je pjevala naša Bosna ponosna, naša Hercegovina, naša junačka Lika; Njega je čekala naša draga Bačka, žudilo je za njim hrvatsko Medjimurje, naš Srijem, naša Slavonija; žudilo je za njim svako hrvatsko srce; molile su se molitve za nj, jer je to značilo moliti za Hrvatsku. Jer Poglavnik i Hrvatska bili su i ostali jedno, tako tijesno i usko sjedinjeni, pretopljeni, da smo na njih nerazdjeljivo uvijek mislili, da smo ih uvijek voljeli. I On se je vratio, a sretan ga je narod dočekao sa svim ljepotama svojih osjećaja, kao svog najdražeg, najvećeg sina, kao ponos svoj, kao jedinu nadu svoju, kao ogromnu snagu svoju.

Mi svi Njega volimo; volimo više od svojih mladih, dragih života. Naša ljubav je velika, ali još veća je naša vjera u Njega, spremnost naša, da za nj i protiv malodušnika, i protiv izdajica, i protiv neprijatelja založimo sve svoje snage. Poglavnik je naš idol, snaga, nada; Poglavnik je izvor i uvir našeg fanatizma. Poglavnik je vjera naša. Poglavnik je nosilac ustaštva. I tko u ustaštvo dira, prijatelj ili neprijatelj, tko kalja uzvišenost ustaške misli, tko ga kuša samo i osjetiti, kuša mu oduzeti njegovo divno ćudoredje, bio prijatelj ili neprijatelj — dira najosjetljiviji dio duše naše, dira u zjenicu oka našega, dira u Poglavnika.

VINKO NIKOLIĆ

POGLAVNIKOVE ODREDBE

O VOJNOM ODLIKOVANJU

Kao vidljivi znaci odlikovanja za zasluge u miru ili u ratu stečne za hrvatski narod i Nezavisnu Državu Hrvatsku

proglašena je ova Zakonska odredba o osnutku reda i kolajne krune Zvonimira:

§ 1.

Osniva se »Red krune kralja Zvonimira« i »Kolajna krune kralja Zvonimira«, koji služe kao vidljivi znaci odlikovanja za zasluge u miru ili u ratu, stečene za hrvatski narod i Nezavisnu Državu Hrvatsku.

§ 2.

Poglavar reda je Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske.

§ 3.

Ovim redom odnosno kolajnom odlikuje Poglavnik domaće i strane osobe za zasluge, stečene u miru ili u ratu za hrvatski narod i Nezavisnu Državu Hrvatsku.

§ 4.

Odlikovanja reda krune kralja Zvonimira dolaze medju odlikovanja svih hrvatskih redova istoga stupnja na drugo mjesto, a kolajna krune kralja Zvonimira iza zadnjega stupnja ovoga reda.

§ 5.

Red je izradjen u obliku hvratskog trolista u bijeloj caklini s uskim zlatnim rubom. Na sredini trolista nalazi se odtisak krune kralja Zvonimira. Rebra listova izradjena su zlatnim tropletom. Naličje je od glatke bijele cakline, zlatno obrubljene. U sredini naličja je natpis »Bog i Hrvati«, iznad natpisa krunidbena godina »1076.«, a ispod njega dan proglašenja Nezavisne Države Hrvatske »10. IV. 1941.« Trolist je izradjen prema stupnjevima reda u tri veličine.

§ 6.

U redu krune kralja Zvonimira postoje:

a) velered s Danicom. Visina odnosno širina trolista iznosi 60 mm, a promjer je okruga u sredini, s krunom kralja Zvonimira 15 mm. Danica je osmerokraka, srebrna zvijezda s promjerom krakova od 95 mm; u sredini zvijezde je trolist veličine III. stupnja.

Velered se nosi na 100 mm širokoj vrpci (lenti) propisane boje, od desnog ramena na lijevi bok, a Danica je pričvršćena na lijevoj strani grudiju povrh vrpce.

b) red I. stupnja sa srebrnom zvijezdom: visina odnosno širina trolista iznosi 52 mm, a promjer okruga u sredini s krunom kralja Zvonimira 13 mm; Zvijezda je osmerokraka s promjerom krakova od 70 mm; u sredini zvijezde je trolist, kojemu visina odnosno širina iznosi 36 mm, a promjer okruga u sredini s krunom kralja Zvonimira iznosi 9 mm.

Red se nosi oko vrata na propisanoj vrpci širine 40 mm, a zvijezda na lijevoj strani grudiju.

Odlikovanja pod a) i b) su iznad stupnjeva.

c) red I. stupnja bez zvijezde izradjen kao pod b), nosi se oko vrata na propisanoj vrpci.

d) red II. stupnja: izradjen kao pod b), nosi se bez vrpce na lijevoj strani grudiju.

e) red III. stupnja: visina odnosno širina trolista iznosi 42 mm, a projer okruga u sredini s krunom kralja Zvonimira iznosi 12 mm; nosi se na propisanoj trokutno složenoj vrpci širine 40 mm na lijevoj strani grudiju,

f) srebrna kolajna,

g) brončana kolajna,

h) željezna kolajna.

Kolajna krune kralja Zvonimira ima u promjeru 40 mm i okrunjena je krunom kralja Zvonimira. Na prednjoj je strani kolajne lik kralja Zvonimira s pogledom u desno, natpisom »Dmitar Zvonimir« i krunidbenom godinom »1076.« Na naličju je u sredini hrvatski grb. Okolo grba je geslo »Bog i Hrvati«, a sve je to uokvireno vijencem stiliziranog lovora s natpisom »Za zasluge« i danom proglašenja Nezavisne Države Hrvatske »10. IV. 1941.«.

Kolajne se nose na propisanoj trokutno složenoj vrpci širine 40 mm na lijevoj strani grudiju.

§ 7.

Za zasluge u miru vrpca je bijela s crvenim rubom na obje strane, a za zasluge u ratu crvena s bijelim rubom na obje strane. Kod velereda iznosi rub sa svake strane 15 mm, a kod ostalih stupnjeva i kolajna 6 mm. Za zasluge u neprijateljskoj vatri trolist je kod reda uokviren grančicama hrastova lišća tamno-zelene boje, a kod kolajne su ove grančice pričvršćene na vrpci. Za zasluge u ratu pričvršćena su kod II. stupnja na trolistu ispod okruga s krunom kralja Zvonimira dva unakrštena mača.

§ 8.

Nosioci velereda i reda I. stupnja sa zvijezdom imaju pravo na naslov »vitez«.

§ 9.

Red odnosno kolajnu podjeljuje Poglavnik poveljom.

§ 10.

Neovlašteno nošenje reda odnosno kolajne kažnjava se sudbeno zatvorom do mjesec dana ili novčano do 50.000 Kuna.

§ 11.

Provedba ove zakonske odredbe povjerava se pročelniku odjela za odlikovanja u Poglavnikovu uredu, koji će izdati propisnik o podjeljivanju i nošenju reda odnosno kolajne.

§ 12.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama. Tim danom prestaje vrijediti zakonska odredba o osnutku reda krune kralja Zvonimira br. XC-176 Z. p. 1941. i zakonska odredba o kolajni za zasluge od 17. svibnja 1941. br. XCVIII-195 Z. p.-1941.

U Zagrebu, dne 27. prosinca 1941.

Poglavnik
Nezavisne Države Hrvatske:
Dr. ANTE PAVELIĆ, v. r.

Broj: CDLXII-2166-Z:1941.
Ministar pravosudja i bogoštovlja:
Dr. Mirko Puk v. r.

ODREDBA O PROMAKNUĆU

Na temelju Ustaškog ustava toč. 7. i 13., te odredbe Glavnog Ustaškog Stana o ustrojstvu vojnice br. 23-34 toč. 10 promičem ustaše Sveučilišnog sata Poglavnikove Tjelesne bojne:

1. Ivana Stanišića; 2. Ivana Tominca; 3. Ivicu Babića; 4. Marijana Karinju; 5. Zlatka Kovača i 6. Frankopana Fržopa u čin ustaškog vodnika, — pripremnog starliša.

Za Dom spremni!

Dano u Glavnom Ustaškom Stanu.

Poglavnik:
DR. ANTE PAVELIĆ, v. r.

IMENOVANJE USTAŠKOG ZASTAVNIKA JOSIPA MRMIĆA

Poglavnikovom odredbom imenovan je nadstojnikom Hrvatskog Državnog Dojavnog ureda »Croatia« zastavnik Poglavnikove tjelesne bojne Josip Mrmić.

»Ustaša« vijesnik hrvatskog ustaškog oslobodilačkog pokreta. Izdaje Glavni Ustaški stan. Predstavnik i ravnatelj: Mijo Bzik, poglavni pobočnik. Urednik Stanislav Polonijo, ul. biv. Kr. Marije 2. Brzoglas: 24-371. — Uprava: Starčevićev trg br. 6; brzoglas 48-60; ček. račun 30.499. — Izlazi tjedno. — Pojedini broj stoji 2.— Kune. — Pretplata: mjesečno 8.— Kuna, četvrtgodišnje 24 Kune, polugodišnje 48.— Kuna, godišnje 96.— Kuna. — Tisak: Tiskare Matice hrvatskih akademičara, Zagreb, Ilica 54; za tiskaru odgovara Stanislav Janzon, Kustošija Vatrogasne stube broj 8. — Rukopisi se ne vraćaju

Sa zakletve ustaške pripremne bojne „od 5. XII. 1918.“

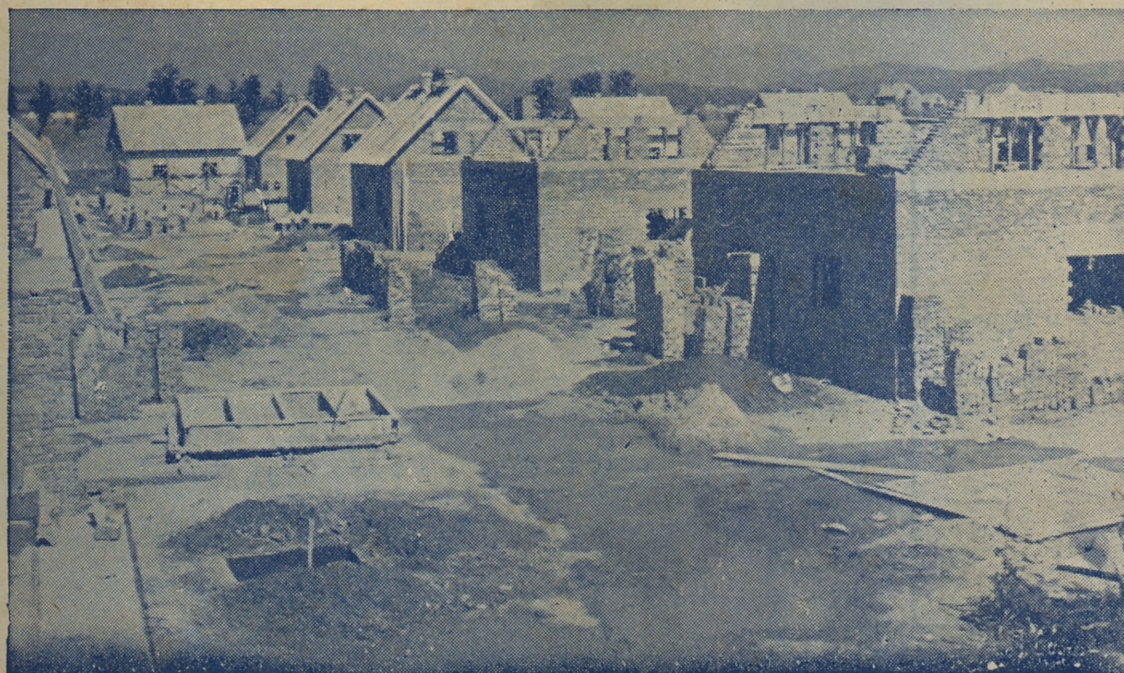
Hrvatski revolucionarci u mimohodu pred Poglavnikom

Budući časnici ustaške vojnice

Grade se nove suvremene ceste

Radnici dobivaju svoje obiteljske domove

Sredidba rijeka i potoka

